

Balsfjord kommune
- for framtida

Rådmannens forslag til:

Økonomiplan 2022 – 2025

Årsbudsjett 2022

	Sak nr	Dato
Formannskap	.../2021	18.11.2021
Offentlig ettersyn		23.11 – 8.12
Kommunestyret	.../2021	9.12.2021

9. november 2021

FORORD

Forslaget til økonomiplan bygger på en rullering av forrige plan. Økonomiplan utgjør også handlingsdelen til kommuneplanens samfunnsdel.

Formannskapet har hatt flere arbeidsmøter med budsjettet, og budsjettforslaget søker å være i tråd med de innspill og signaler som formannskapet har gitt til rådmannen underveis.

Kommunens reelle økonomiske situasjon ble forbedret i 2017 og 2018, men forverret i løpet av 2019. Arbeidet med økonomisk omstilling ble av ulike årsaker satt på vent i 2019. Året 2020 ble regnskapsmessig et «unntaksår», hvor direkte (økte overføringer) og indirekte effekter (rente mv) av korona medførte overskudd. De samme mekanismene gjelder også i regnskapsåret 2021.

Statsbudsjett innebærer imidlertid realnedgang i de frie inntektene i 2022, og kommunen har fått nye oppgaver og utfordringer innenfor tjenesteproduksjonen som må håndteres.

Budsjettåret 2022 er i hovedsak saldert med bruk av fondsmidler, og det er forutsatt redusert kostnadsnivå fra høsten 2022, tilsvarende kr 2,1 mill. Fra 2023 er det lagt inn innsparingsmål på alle enheter/rammer tilsvarende kr 13,3 mill. Selv *med* disse forutsetningene har man negativt netto driftsresultat alle år i økonomiplanen, og fremdeles et godt stykke (om lag kr 10,0 mill) igjen til man er på anbefalt nivå.

Det er derfor nødvendig å ta opp tråden med å redusere kostnader for å få bedre samsvar mellom de løpende utgifter og løpende inntekter.

Det har vært fokus på å innarbeide realistiske rammer for hver enkelt enhet

som et utgangspunkt for 2022 - en nødvendig forutsetning for god økonomistyring. I hovedsak har dette medført justering av rammene for lønns- og prisvekst og politiske vedtak. Alt sett under ett er driftsbudsjettet for 2022 stramt, men styrbart for de fleste enhetene, dog uten rom for vesentlige uforutsette utgifter. Innsparingskravet som er lagt på rammene for 2022 vurderes å være realistisk å nå. For deler av omsorg ligger man i dag på kostnadsnivå *over* budsjetttrammer, og det vil derfor være særskilt utfordring å tilpasse kostnadsnivået ned til de budsjetttrammene som økonomiplanen gir. Her ligger sannsynligvis også den største kortsiktige risikoen i budsjettforslaget.

Usikkerhet om renteutvikling kombinert med betydelig lånegjeld, kommende demografiske endringer og vedlikeholds- etterslep tilsier at den reelle balansen i økonomiplanen er skjør.

Investeringsbudsjettet er lagt på et nivå som innebærer at man fortsatt vil ha store utfordringer innenfor områdene vei og bygg i fremtidige budsjettbehandlinger. Ny skole i Malangen er ikke vedtatt eller ferdig kostnadsberegnet og derfor ikke innarbeidet i budsjett. Det skal fremlegges egen sak til kommunestyret på nyåret om prosjektet. Hvis det blir vedtatt vil det ikke avstedkomme låneopptak for tidligst seinhøsten 2022, og dermed ikke rente/avdragsutgifter før tidligst 2023. Hvis det vedtas vil innsparingskravene for kommende år justeres i neste rullering av økonomiplan.

Hvis man trekker perspektivet lengre fremover enn økonomiplanperioden er det sannsynlig at kommunene fremover vil få svekket økonomisk handlingsrom fordi det makroøkonomisk neppe vil være

bærekraftig å øke overføringene til sektoren proporsjonalt med økte oppgaver. I et slikt perspektiv vil omstillingsprosesser snarere være regelen enn unntaket fremover.

Utfordringen fremover blir å balansere arbeidet for vekst og utvikling samtidig som man fokuserer på effektivisering og reduksjon av kommunens utgifter.

Storsteinnes, 8. november 2021

Øyvind Korsberg, rådmann

INNHOOLD

FORORD	2
1 INNSTILLING OG HOVEDOVERSIKTER	6
1.1 INNSTILLING TIL VEDTAK	6
1.2 BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT	8
1.3 BEVILGNING PR RAMMEOMRÅDE	9
1.4 ØKONOMISK OVERSIKT -DRIFT	10
1.5 HOVEDOVERSIKT INVESTERING	11
1.6 OBLIGATORISK BUDSJETTOVERSIKT INVESTERING	12
2 KOMMUNENS SENTRALE RAMMEBETINGELSER	13
2.1 SENTRALE FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLANEN	13
2.2 SKATT OG RAMMETISKUDD	13
2.3 EIENDOMSSKATT	17
2.4 MOMSKOMPENSASJON.....	18
2.5 RENTEKOMPENSASJON FOR INVESTERINGER	18
2.6 ORDINÆRE SKJØNNSMIDLER	18
2.7 TILSKUDD RESSURSKREVENDE TJENESTER	18
2.8 LØNNS- OG PRISVEKST, ARBEIDSGIVERAVGIFT, PENSJON	19
2.9 NETTO DRIFTSRESULTAT	20
2.10 STARTLÅN	21
2.11 LÅNEGJELD, RENTER OG AVDRAG	22
3 VEKST OG UTVIKLING	25
3.1 FOLKEMENGDE / BEFOLKNINGSUTVIKLING	25
3.2 SYSSLESETTING OG NÆRINGSAKTIVITET.....	27
3.3 PENDLING	28
3.4 SAMFUNNSUTVIKLING	28
3.5 NÆRINGSUTVIKLING	29
4 SENTRALE PROSESSER OG PROSJEKTER I PLANPERIODEN	30
4.1 PLANSTRATEGI	30
4.2 ORGANISASJONSUTVIKLING	31
5 UTFORDRINGER OG MULIGHETER INNEN DE STORE TJENESTEOMRÅDENE	32
5.1 GRUNNSKOLER/ BARNE-HAGER/KULTUR/ INTEGRERING.....	32
5.2 HELSE, SOSIAL OG OMSORG	36
6 INVESTERINGER	40
6.1 FORSLAG TIL INVESTERINGSPROGRAM 2022	41
7 DRIFTSTILTAK	45
7.1 INNARBEIDETE DRIFTSTILTAK	45
7.2 IKKE INNARBEIDETE DRIFTSTILTAK	47

8	DE ENKELTE RAMMEOMRÅDENE	49
8.1	FOLKEVALGTE ORGAN	49
8.2	RÅDMANN OG RÅDMANNENS STAB	49
8.3	ØKONOMIENHET	50
8.4	PERSONALENHET	50
8.5	PLAN OG FORVALTNING	50
8.6	VEI	51
8.7	HAVN.....	51
8.8	BRANN OG REDNING	52
8.9	LANDBRUK	52
8.10	FELLESUTGIFTER SENTRALADMINISTRASJON.....	53
8.11	LAKSVATN OPPVEKSTSENTER	53
8.12	NORDKJOSBOTN SKOLE	54
8.13	STORSTEINNES SKOLE/ SFO	55
8.14	SAND SKOLE	55
8.15	FELLESUTGIFTER FOR GRUNNSKOLE OG SFO.....	56
8.16	NORDKJOSBOTN BARNEHAGE	56
8.17	MALANGEN BARNEHAGE	57
8.18	MOAN BARNEHAGE	58
8.19	FELLESUTGIFTER FOR BARNEHAGE	58
8.20	OMSORGSTJENESTENE MALANGEN	59
8.21	BALSFJORD BO OG SERVICESENTER	60
8.22	BOLIGTJENESTEN FUNKSJONSHEMMEDE	60
8.23	HJEMMETJENESTEN NORDKJOSBOTN/ LAKSVATN.....	61
8.24	FELLESUTGIFTER HELSE OG OMSORG	62
8.25	NAV – SOSIAL IKS	62
8.26	HELSE- OG FAMILIEENHET.....	63
8.27	BARNEVERNSTJENESTEN.....	64
8.28	FLYKTNINGER.....	65
8.29	KULTUR OG INTEGRERING.....	65
8.30	BYGGFORVALTNING	66
9	OVERSIKT OVER NEDTREKK 2,1 MILL I 2022 OG 13,3 MILL PR ÅR I 2023-2025	67

Egne trykte vedlegg:

- Betalingssatser
- Tiltaksrapport (beskrivelser av driftstiltak)

1 INNSTILLING OG HOVEDOVERSIKTER

1.1 INNSTILLING TIL VEDTAK

- 1 Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2022.
- 2 Eiendomsskatten vedtas slik:
 - 2.1 Eiendomsskatt utskrives for 2022 jfr. Eiendomsskattelovens §§ 2 og 3A.
 - 2.2 Eiendomsskatt utlignes i tråd med:
 - Kommunestyresak 95/18 (omtaksering fom 2020 og bruk av formuesgrunnlag)
 - Kommunestyresak 12/19 (vedtekter)

Ved utskriving av eiendomsskatt benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag for de eiendommer hvor dette er beregnet. De andre eiendommene blir taksert etter alminnelig taksering.
 - 2.3 Den generelle eiendomsskattesatsen for de skattepliktige eiendommene settes til 7 promille
 - 2.4 Skattesatsene differensieres med hjemmel i eskl.§ 12 bokstav a og b. Dette innebærer at satsen for bolig-, fritidseiendommer, landbruk og ubebygde grunneiendommer settes til 2,8 promille.
 - 2.5 Den årlige eiendomsskatten skal betales minimum i fire terminer med forfall 20.mars, 20. juni, 20.september og 20.november.
 - 2.6 Terminbeløpet avrundes til nærmeste hele krone.
 - 2.7 Det skrives ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk og bruk. For eiendomsskatteåret 2022 skal det skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsatt grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Grunnlaget er differansen mellom ny takst for objektene fra 2019 og skattegrunnlaget i 2018. Det særskilte skattegrunnlaget reduseres med fire syvendedeler i 2022.
 - 2.8 Nyoppført bygning som brukes som helårsbolig fritas etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav c) i seks år.
 - 2.9 Offentlig videregående skole fritas for eiendomsskatt etter eiendomsskatteloven § 7 a). Fritaket gjelder også Folkehøgskolen 69 grader nord.

- 2.10 Bygg fredet av riksantikvar eller annen kulturminnemyndighet fritas for eiendomsskatt.
- 2.11 Idrettsanlegg og samfunns/bygdehus som ikke er næringsdel fritas for eiendomsskatt etter eiendomsskatteloven § 7a)
- 2.12 Bygninger med historisk verdi fritas for eiendomsskatt etter eiendomsskattelovens § 7 b), jfr. Retningslinjer vedtatt i k-sak 38/17
- 3 Avgifter og satser vedtas i henhold til vedlegg Betalingssatser 2022.
- 4 Prognoser for skatt på inntekt og formue og rammetilskudd vedtas iht. oversikter i kap 1.2 og 1.4.
- 5 Økonomiplan vedtas som retningsgivende for de kommende år. Driftsrammene og obligatorisk budsjettoversikter vedtas iht. kap. 1.2 - kap. 1.4.
- 6 Investeringer vedtas i henhold til obligatoriske budsjettoversikter i kap. 1.5 og kap. 1.6.
- 7 Lånerammen for investeringer vedtas etter følgende tabell (hjemmel: kommuneloven § 14-15):

(1000 kr)	2022
Lån nye investeringer	7300
Tidligere vedtatte låneopptak (ref kap 2.11)	65 278
Sum låneopptak	72 578

- 8 Det tas opp startlån på kr 30,0 mill i 2022 (hjemmel: kommuneloven § 14-17).
- 9 Balsfjord kommunes trekkrettigheter (kassakreditt) for 2022 settes til 10 mill.kr. i SpareBank1 Nord-Norge.
- 10 Satser for økonomisk stønad brukes som veiledende ved utmåling av stønad til livsopphold. Satsene reguleres i tråd med endringer i veiledende satser.
- 11 Rådmannen gis fullmakt til å fordele fellespost for lønnsvekst på driftsrammene.
- 12 Rådmannen gis til å flytte driftsposter mellom rammeområder som er berørt av administrativ omorganisering høst 2021.

1.2 BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT

Obligatorisk budsjettoversikt iht. budsjett og regnskapsforskrift §5-4, 1.ledd.
Oversikten skal bl.a. vise hvilke midler som er til fordelt til driftsrammene.

1000 kr

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Rammetilskudd	-256 965	-248 771	-258 003	-258 003	-258 003	-258 003
Inntekts- og formuesskatt	-127 465	-134 700	-139 000	-139 000	-139 000	-139 000
Eiendomsskatt	-26 123	-26 200	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750
Andre generelle driftsinntekter	-15 014	-1 481	-1 591	-1 667	-1 701	-1 656
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-425 566	-411 152	-425 344	-425 420	-425 454	-425 409
Sum bevilgninger drift, netto	380 570	390 656	410 899	397 918	397 613	397 533
Avskrivninger	25 539	26 750	26 750	26 750	26 750	26 750
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	406 110	417 406	437 649	424 668	424 363	424 283
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-19 456	6 254	12 305	-752	-1 091	-1 126
Renteinntekter	-2 183	-1 970	-3 290	-4 231	-4 680	-4 680
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	7 609	8 282	10 666	12 665	13 725	13 189
Avdrag på lån	17 653	16 954	17 444	20 132	20 729	20 729
NETTO FINANSUTGIFTER	23 079	23 266	24 820	28 565	29 774	29 237
Motpost avskrivninger	-25 539	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750
NETTO DRIFTSRESULTAT	-21 917	2 770	10 376	1 063	1 932	1 361
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	1 395	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	11 184	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	9 338	-2 770	-10 376	-1 063	-1 932	-1 361
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERING ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRES.	21 917	-2 770	-10 376	-1 063	-1 932	-1 361
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

1.3 BEVILGNING PR RAMMEOMRÅDE

Obligatorisk budsjettoversikt iht. budsjett og regnskapsforskrift §5-4, 2.ledd.

Oversikten skal vise bevilgning pr rammeområde. Summen skal samsvare med «sum bevilgninger drift, netto» i tabellen i kap 1.2.

Rammeområde	Regnskap 2020 i 2020-priser. Budsjett 2021 i 2021-priser. Økonomiplan 2022-2025 faste 2022-priser		nettoutgift, 1000 kr			
	Regnskap 2020*	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
1 Politisk Styrings-/folkev.organer	2 847	3 546	3 174	3 456	3 075	3 456
11 Rådmannen m stab	9 267	8 171	5 295	5 151	5 151	5 151
12 Økonomienhet	5 746	4 206	6 475	6 547	6 547	6 547
13 Personalenhet	11 997	11 846	14 224	14 467	14 467	14 467
14 Plan og forvaltning	2 009	2 559	1 821	1 296	1 955	1 955
15 Havn	-10 201	-464	-473	-473	-473	-473
16 Brann og redning	7 557	5 255	5 624	5 470	5 470	5 470
17 Landbruk	1 685	2 061	2 300	2 238	2 238	2 238
18 Næringsarbeide	-83	0	0	797	797	797
19 Fellesutgifter sentraladm	15 455	23 048	21 688	20 870	20 870	20 870
20 Laksvatn Oppvekstsenter	11 393	12 637	12 272	11 838	11 940	11 838
21 Nordkjosbotn skole og SFO	15 306	17 081	18 868	18 358	18 356	18 352
22 Storsteinnes skole, SFO	28 035	28 908	29 439	28 511	28 529	28 534
23 Sand skole	14 329	13 407	13 573	13 195	13 194	13 198
29 Fellesutg. skole, SFO og voksenop	5 280	7 337	9 489	9 229	9 229	9 229
32 Nordkjosbotn barnehage	6 394	6 251	6 903	6 715	6 715	6 715
36 Malangen barnehage	5 222	4 876	5 768	5 611	5 611	5 611
37 Moan barnehage	7 733	8 966	8 881	8 852	8 852	8 852
39 Fellesutgifter barnehager	11 612	12 281	12 654	12 308	12 308	12 308
50 Omsorgstjen Malangen	30 993	27 717	28 628	27 860	27 845	27 845
51 Balsfjord bo- og servicesenter	63 698	57 399	58 959	57 315	57 315	57 315
52 Boligtjenesten funksjonshemmed	27 634	27 999	31 683	30 818	30 818	30 818
53 Hj tjen Nordkjosb/ Laksvatn	13 934	14 730	14 839	13 901	13 901	13 901
53 Felles helse og omsorg	7 363	5 176	5 919	5 758	5 758	5 758
65 Barnevern	10 692	10 909	14 009	13 626	14 060	14 060
66 Flyktninger	5 849	-310	-254	-254	-254	-254
67 NAV Sosial iks	6 151	7 268	7 364	7 163	7 163	7 163
68 Helse og familieenhet	38 304	42 147	43 860	41 739	40 618	40 327
73 Kultur og integreringsenhet	4 707	5 936	6 921	6 732	6 732	6 732
79 Veg	10 859	11 872	12 282	11 656	11 656	11 606
80 Byggeforvaltning	8 788	7 843	8 713	7 169	7 169	7 149
Sum	380 570	390 656	410 899	397 918	397 613	397 533

*Note til kolonne regnskap 2020:

Avsetninger/bruk av fond (f.eks overskudd havn ramme 15) og visse statstilskudd (f.eks integreringstilskudd etc) ikke med i kolonna regnskap 2020 pr rammeområde ovenfor. Slike inntekter/ utgifter er inkludert i ulike linjer i bevilgningsoversikt §5-4, del 1 (ka)

1.4 ØKONOMISK OVERSIKT -DRIFT

Obligatorisk budsjettoversikt iht. budsjett og regnskapsforskrift §5-6.

Oversikten viser blant annet de samlede budsjetterte driftsinntekter og driftsutgifter etter hovedtype inntekt- og utgift, samt netto driftsresultat.

Budsjettert negativt netto driftsresultat i budsjett 2022 på kr 10,4 mill tilsvarer -2,0% av driftsinntektene. Statlig anbefalt netto driftsresultat for kommunene (over tid) er 1,75% av driftsinntektene, dvs kr -9,2 mill for Balsfjord. Differansen mellom budsjett og anbefalt nivå er dermed kr 19,5 mill for 2022.

Regnskap 2020 i 2020-priser. Budsjett 2021 i 2021-priser. Økonomiplan 2022-2025 faste 2022-priser 1000 kr

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Rammetilskudd	-256 965	-248 771	-258 003	-258 003	-258 003	-258 003
Inntekts- og formuesskatt	-127 465	-134 700	-139 000	-139 000	-139 000	-139 000
Eiendomsskatt	-26 123	-26 200	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-15 014	-1 481	-1 591	-1 667	-1 701	-1 656
Overføringer og tilskudd fra andre	-76 551	-42 756	-40 816	-40 212	-40 163	-40 212
Brukerbetalinger	-18 834	-19 046	-20 634	-20 624	-20 624	-20 624
Salgs- og leieinntekter	-31 259	-22 498	-36 524	-36 445	-36 445	-36 445
SUM DRIFTSINNTEKTER	-552 211	-495 453	-523 319	-522 702	-522 687	-522 691
Lønnsutgifter	301 775	297 244	313 217	313 220	313 006	313 106
Sosiale utgifter	48 718	49 901	52 449	52 430	52 424	52 423
Kjøp av varer og tjenester	123 971	103 512	120 425	106 918	106 833	106 654
Overføringer og tilskudd til andre	32 751	24 300	22 783	22 632	22 583	22 632
Avskrivninger	25 539	26 750	26 750	26 750	26 750	26 750
SUM DRIFTSUTGIFTER	532 754	501 707	535 624	521 950	521 595	521 565
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-19 456	6 254	12 305	-752	-1 091	-1 126
Renteinntekter	-2 183	-1 970	-3 290	-4 231	-4 680	-4 680
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	7 609	8 282	10 666	12 665	13 725	13 189
Avdrag på lån	17 653	16 954	17 444	20 132	20 729	20 729
NETTO FINANSUTGIFTER	23 079	23 266	24 820	28 565	29 774	29 237
Motpost avskrivninger	-25 539	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750	-26 750
NETTO DRIFTSRESULTAT	-21 917	2 770	10 376	1 063	1 932	1 361
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	4,0 %	-0,6 %	-2,0 %	-0,2 %	-0,4 %	-0,3 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	1 395	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	11 184	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	9 338	-2 770	-10 376	-1 063	-1 932	-1 361
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NTO. DRIFTSRES.	21 917	-2 770	-10 376	-1 063	-1 932	-1 361
FREMFOR TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

1.5 HOVEDOVERSIKT INVESTERING

Obligatorisk budsjettoversikt iht. budsjett og regnskapsforskrift §5-5 første ledd.
Oversikten skal vise bevilgningene til investeringen til varige driftsmidler, tilskudd til andres investeringer, investeringer i aksjer og andel, og utlån av egne midler.

Regnskap 2020 i 2020-priser. Budsjett 2021 i 2021-priser. Økonomiplan 2022-2025 fast i 2022-priser.

1000 kr

	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Investeringer i varige driftsmidler	24 282	80 026	17 363	2 000	0	0
Tilskudd til andres investeringer	0	0	1 000	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 395	1 478	1 261	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	25 677	81 504	19 624	2 000	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 769	-14 744	-3 018	0	0	0
Tilskudd fra andre	-14 158	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-5 230	-600	-700	-700	-700	-700
Salg av finansielle anleggsmidler	-51	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-18 169	-58 107	-7 300	0	0	0
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-39 377	-73 451	-11 018	-700	-700	-700
Videreutlån	15 791	30 000	30 000	20 000	20 000	20 000
Bruk av lån til videreutlån	-15 791	-30 000	-30 000	-20 000	-20 000	-20 000
Avdrag på lån til videreutlån	4 931	3 791	5 398	5 629	5 629	5 629
Mottatte avdrag på videreutlån	-8 930	-3 791	-5 398	-5 629	-5 629	-5 629
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	-3 999	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-1 395	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	3 999	0	-1 600	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	15 094	-8 053	-7 006	-1 300	700	700
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	17 699	-8 053	-8 606	-1 300	700	700

*Budsjett 2021 er opprinnelig budsjett + teknisk regulering

1.6 OBLIGATORISK BUDSJETTOVERSIKT INVESTERING

Obligatorisk budsjettoversikt iht. kommunelovens §5-5, 2 ledd.

1000 kr

Anleggsnr	Beskrivelse	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
614104	Utbygging Bergneset havn	1 416	3 980	
615803	Kløverlund 20 boenheter		1 551	
617801	Nytt toalett Petersborg	274		
618110	IKT plan an1	1 898	1 263	
618111	IKT plan skole an1	158	99	
618112	HR verktøy	50	87	
618802	Ny brannstasjon	21	31 038	
619101	Takvassbru	1 242	2 523	
619801	Alarmsystem BBS	703		
619802	Nordkjosbotn barnehage bygg	4 068	11 722	
619803	Nordkjosbotn barnehage inventar		750	
619804	Moan Idrettspark- Granulatfangere	471		
619805	Personalbase Midttun	2 878		
620101	IKT - digitalisering eiendomsinformasjon		250	
620102	IKT - planregister/innsyn		125	
620103	IKT - streaming av politiske møter	145		
620104	IKT - fiber til kommunale tjenestesteder på Storsteinnes	968		
620105	Sandselva bru		3 125	
620106	Sand skole - asfaltering	215		
620110	Ny chassis tankbil til brann	2 063		
620111	Snøscooter, tilpasset slede og kapellhenger	241		
620112	Sentrumsveien Nordkjosbotn	2 140		
620801	BBS - brannvarslingsanlegg	313		
620802	BBS- renovering kjøkken		10 386	
620803	Kirkeveien - renovering 3 bad	259		
620804	Ny pasientinngang legevakt	372		
620805	Malangstun - nye pasientstoler	122		
620806	Malangstun - renovering 2 bad	522		
620807	Malangstun - utskifting kjøleanlegg	842	500	
620808	Nordkjosbotn skole - sikring av skolegård	204		
620809	Rådhuset - lukking branntilsyn	255		
620810	Rådhuset - taklekkasje kommunestyresalen	332		
620811	Rådhuset - nytt ventilasjonsanlegg	488	2 732	
620812	Rådhuset - varmeanlegg	441	3 724	
620813	Tomt brannstasjon		2 000	
620814	Fuglelia aktivitetshus	283	208	
620815	Rivning av Storsteinnes barnehage	900		
621101	Montering av målere og nye gatelysarmatur		2 625	
621201	Nye læremidler/læreverk		500	625
621801	Prosjektering tilbygg Nordkjosbotn skole		188	
621802	Nytt undervisningsrom Storsteinnes skole		150	
621803	Malangstun - renovering 2 rom		500	
622101	Kjøp av lasterampe Bergneset havn			1 600
622102	Nyjordveien			9 125
622801	BBS - oppgradering av lys			3 313
622802	Forprosjekt oppgradering Laksvatn oppvekstsenter			200
622803	Malangstun - prosjektering ombygging oppholdsrom skjermet avdeling			138
622804	Malangstun - utskifting av dører og dørautomatikk			438
622805	Rådhuset - ny heis			1 875
622806	El-bil ladepunkt			50
	Sum	24 284	80 026	17 364

* Budsjett 2021 er opprinnelig budsjett + teknisk regulerin

2 KOMMUNENS SENTRALE RAMMEBETINGELSER

2.1 SENTRALE FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLANEN

- Faste 2022-priser i hele økonomiplanperioden.
- Årslønnsvekst 2022 til 2023 er satt til 3,2 % iht. statsbudsjett.
- Kommunal deflator, et makroøkonomisk estimat for kommunenes kostnadsvekst fra 2021 til 2022, er satt til 2,5 % iht. statsbudsjettet.
- Forslag til betalingssatser er generelt basert på prisøkninger iht. kommunal deflator med mindre det er andre føringer i statsbudsjett, andre lovverk eller kommunale vedtak. Sats for feiing økes utover kommunal deflator for å dekke underskudd i selvkostregnskapet.
- Lånopptaket for 2022 tas opp i midten av året 2022. Tidspunkt skal vurderes nærmere i forhold til fremdrift på prosjekter og likviditet.
- Rentesats på eksisterende lånekontrakter med flytende rentebetingelser samt nye låneopptak er lagt inn med en gjennomsnittlig nominell rente på 2,0 % for 2022, 2,5% for 2023 og 2,75% for 2024 og 2025.
- Årsverk på skolene er basert på ressurstilodelingsmodell for skolene og voksenopplæringen, for skoleåret 2021/22. Modellen vil rulleres vår 2022 med tanke på skoleåret 2022/23.
- Årsverk i barnehagene er basert på barnetall og bemanningsnorm og pedagognorm pr. barnehage.
- Årsverk for øvrige enheter er basert på årsverk i budsjett 2021, korrigert for vedtak i kommunestyret som måtte medføre endringer i dette.

2.2 SKATT OG RAMMETISKUDD

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (på inntekt og formue), eiendomsskatt, momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd.

Når det gjelder *skatt på inntekt og formue og rammetilskudd* er det for 2022 tatt utgangspunkt i forutsetningene i statsbudsjettet slik dette ble fremlagt av

regjeringen, med en mindre folketallsjustering, jfr nedenfor. Det er i sum lagt til grunn skatt på inntekt og formue og rammetilskudd på kr 397,0 mill. Dette nivået er videreført for de øvrige år i planperioden. Dette innebærer realnedgang på om lag kr 5,9 mill i forhold til 2021 (kilde: statsforvalterens budsjetttrundskriv dat 12.10.21, sd 13).

ENDRINGER I INNTEKTSSYSTEM

For 2022 er det ikke foretatt store prinsipielle endringer i inntektssystemet.

Størst betydning er endringene som følger av barnevernreformen. For det første er øremerket tilskudd (til stillinger) erstattet av en bevilgning over rammetilskudd. Her mister Balsfjord et øremerket tilskudd på kr 2,4 mill, som erstattes av en økning i rammetilskudd på kr 0,8 mill, dvs et netto tap på kr 1,6 mill.

For det andre medfører barnevernsreformen et økt juridisk og økonomisk ansvar for kommunen. For dette er kommunen tilført kr 1,1 mill, som er avsatt i budsjettet. Det er stor usikkerhet om hva som vil bli kommunens *faktiske* økte kostnader.

BETYDNINGEN AV FOLKETALLSUTVIKLING OG DEN NASJONALE SKATTEINNGANGEN

På kort sikt (2022) er 83% av rammetilskuddet «låst», i hovedsak mot folketall/ sammensetning pr 1.7.2021. Disse inntektene er dermed en forutsigbar faktor for 2022. Dette betyr videre at usikkerheten i rammetilskuddet i 2022 er relatert til inntektsutjevningen. Denne usikkerheten består dels i usikkerhet omkring den faktiske nasjonale skatteinngang neste år, og dels i usikkerhet om hva som vil være det faktiske folketallet pr 1.1.2022 (som er telledato for inntektsutjevning 2022).

Når det gjelder folketallsutviklingen er det på samme måte som i de siste års økonomiplaner *forutsatt* at befolkningen vil være uendret 2.halvår (dvs legger til grunn at det vil være 5578 personer 1.1.2022, tilsvarende 1.7.2021).

Med denne forutsetning, og samtidig forutsette at befolkningen i Norge fortsetter å vokse 2.halvår 2021, gir beregningsmodellen for rammetilskudd en nedjustering av inntektssiden på kr 0,3 mill i forhold til de tall som kom i forbindelse med statsbudsjett.

Naturligvis er det usikkerhet i forhold til hva som vil være det faktiske folketallet 1.1.2022. Effektene er slik at +/- 1 person for Balsfjord utgjør merinntekt/ mindreinntekt på ca kr 32 000. Det betyr at dersom det faktisk blir en befolkningsvekst på 10 personer 2.halvår, samtidig som utviklingen i landet blir iht. prognose, så blir det merinntekt på kr 320 000 i 2022 (og motsatt dersom vi mister 10 personer).

Når det gjelder usikkerhet i forhold til den faktiske skatteinngangen på landsbasis, legges det til grunn at man ikke har grunnlag for å sette andre forutsetninger enn det som er kommet fra sentralt hold gjennom statsbudsjettet. Det er greit å være oppmerksom på at det ikke er noen systematiske sammenhenger på om det her ender bedre eller dårligere ut enn anslagene i statsbudsjett. De seinere år har det stort sett vært betydelige merinntekter til kommunesektoren, gjerne helt på slutten av året.

Sammenhengen er slik at *dersom* den samlede skatteinngang til kommunene blir f.eks 1,0% lavere enn forutsatt i statsbudsjett, så blir det en mindreinntekt for Balsfjord (via inntektsutjevninga) på ca kr 1,6 mill. Motsatt skjer ved evt økt samlet skatteinngang.

Folketallsutviklingen iht. prognosene fra statistisk sentralbyrå tilsier at innbyggertallet vil være nokså stabilt på lang sikt, men økende i den eldre delen av befolkningen. Dersom man forutsetter at økte demografikostnader vil bli kompensert over rammetilskudd, kan man i en økonomiplan budsjettere med økte

inntekter. Skal dette være realistisk bør man imidlertid samtidig også budsjettere inn økte *kostnader* relatert til demografiske endringer. Slike kostnadsøkninger fremover i tid er ikke fanget opp i økonomiplanen. Inntektssiden er derfor heller ikke korrigeret, dvs at de budsjetterte inntekter for 2022 er videreført ut planperioden.

MER OM LOKAL SKATT

Anslag for skatt for Balsfjord i 2022 er satt til kr 139,0 mill. Det er her tatt utgangspunkt i anslått skatteinntekt for 2021. Videre er det forutsatt en endring på -0,5% i skatt pr innbygger, tilsvarende forutsetningene i statsbudsjett (pga redusert kommunalt skattøre).

Dersom skatteinngangen i Balsfjord isolert sett avviker fra budsjettert, vil dette i stor grad oppveies av motsatt effekt på inntektsutjevninga. For kommunens samlede inntektsside er således den nasjonale skatteinngangen av størst betydning.

ENKELTELEMENTENE I SKATT/RAMMETILSKUDD

Rammetilskudd for Balsfjord er summen av innbyggertilskuddet (inkl utgiftsutjevning), Nord-Norge-tilskudd og skjønnstilskudd. I tillegg kommer inntektsutjevningen, som kompenserer skattesvake kommuner.

Det overordnede formål med systemet er å korrigere for ulike strukturelle utfordringer (utgiftsutjevning) og forskjeller i skatteinntekter (inntektsutjevning), for slik å bidra til at kommunene kan yte et likeverdig tjenestetilbud.

Ved utregningen av *innbyggertilskuddet* ligger det et fast beløp pr innbygger i bunn (kr 26 134). Deretter blir tilskuddet korrigeret for forskjeller i beregnet utgiftsbehov mellom kommunene ut fra ulike kriterier (*utgiftsutjevning*). Balsfjord har et beregnet utgiftsbehov som er 13,9% høyere enn landsgjennomsnitt, hvilket utgjør kr 47,2 mill for 2022.

Utgiftsutjevningen er for øvrig oppdatert, og innebærer en mindreinntekt for Balsfjord i forhold til tidligere år, i hovedsak fordi vi er blitt færre barn i skolealder.

Nord-Norge-tilskudd er begrunnet ut fra regionalpolitiske hensyn. Tilskuddene skal bidra til et bedre tjenestetilbud og høy kommunal sysselsetting i områder med et konjunkturavhengig næringsliv. Nord-Norge-tilskuddet utgjør for 2022 det samme som for 2021, dvs kr 19,8 mill for Balsfjord.

Inntektsutjevningen er den kompensasjonen som Balsfjord får som følge av at man har relativt lave skatteinntekter (eiendomsskatt er her holdt utenom). Balsfjord har skatteinngang på ca 72% av landsgjennomsnitt pr innbygger. Kommunen er derfor svært avhengig av inntektsutjevningen. For 2022 er denne budsjettert til kr 43,2 mill.

I økonomiplanperioden er det lagt til grunn videreføring av nivået for 2022 videre i planperioden. Usikkerhet i dette består i tillegg til usikkerheten rundt eventuelle endringer i inntektssystemet også i

folketallsutviklingen fremover. Dersom man skal ha «samme andel av kaka», må man ha en befolkningsvekst som tilsvarer veksten i landet.

2022-prisnivå for årene 2023-2025		PROGNOSE				
1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	138 267	145 773	145 773	145 773	145 773	
Utgiftsutjevningen	47 423	47 197	47 197	47 197	47 197	
Overgangsordning - INGAR	-211	-269	-269	-269	-269	
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse, barnevernsreform, bortfall eiendomsska)	1 277	1 387	1 387	1 387	1 387	
Nord-Norge-tilskudd/Namdals-tilskudd	19 846	19 846	19 846	19 846	19 846	
Ordinært skjønn	1 108	870	870	870	870	
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet (skjønn)	7 899					
Stortinget saldering budsjett 2018 - 2021	295					
RNB 2021 - endringer i rammetilskudd (utenom koronapandemi)	199					
Sum rammetilskudd uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter	216 103	214 804	214 804	214 804	214 804	
Netto inntektsutjevning	43 242	43 199	43 199	43 199	43 199	
Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	259 345	258 003	258 003	258 003	258 003	
Rammetilskudd - endring i %	1,2	-0,5	-	-	-	
Skatt på formue og inntekt	139 250	139 000	139 000	139 000	139 000	
Skatteinntekter - endring i %	9,25	-0,18	-	-	-	
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalter	398 600	397 000	397 000	397 000	397 000	

Tabell 1: Rammetilskudd og skatt på inntekt og formue i planperioden

Tabellen nedenfor viser hvilke kriterier som legges til grunn for korrigerende av utgiftsbehov til kommunene. Kostnadsnøklene som gjelder fra 2022 gir at Balsfjord har et beregnet utgiftsbehov som er 13,9 % høyere enn landsgjennomsnitt.

	Utgifts-			Med folketall 1.7.2021		Endring fra foregående år
	Antall	behovs- indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj		
				kr per innb	1000 kr	1000 kr
0-1 år	104	0,925	-0,04 %	-25	-140	180
2-5 år	186	0,774	-3,06 %	-1 806	-10 076	276
6-15 år	577	0,873	-3,34 %	-1 972	-11 002	-4 012
16-22 år	455	0,976	-0,06 %	-33	-186	-189
23-66 år	3 034	0,946	-0,57 %	-336	-1 876	232
67-79 år	851	1,322	1,83 %	1 084	6 046	-203
80-89 år	307	1,548	4,24 %	2 507	13 984	-326
over 90 år	64	1,318	1,24 %	730	4 072	1 909
Basistillegg	0,9424	3,323	3,69 %	2 182	12 171	622
Sone	91 892	4,208	3,21 %	1 895	10 572	304
Nabo	27 779	2,793	1,79 %	1 059	5 910	98
Landbrukskriterium	0,0043	4,182	0,67 %	395	2 202	161
Innvandrer 6-15 år ekskl Skandinavia	45	0,881	-0,08 %	-49	-275	113
Flyktninger uten integreringstilskudd	13	0,077	-0,76 %	-447	-2 494	5
Dødlighet	53	1,268	1,23 %	727	4 058	264
Barn 0-15 med enslige forsørgere	104	0,908	-0,17 %	-102	-567	-268
Lavinntekt	207	0,699	-0,35 %	-208	-1 162	68
Uføre 18-49 år	148	1,201	0,13 %	75	417	25
Opphopningsindeks	0,0628	0,360	-0,59 %	-351	-1 960	54
Aleneboende 30 - 66 år	540	1,041	0,08 %	46	254	-8
PU over 16 år	33	1,603	2,96 %	1 748	9 752	-609
Ikke-gifte 67 år og over	620	1,589	2,70 %	1 597	8 910	426
Barn 1 år uten kontantstøtte	41	1,010	0,02 %	10	57	855
Innbyggere med høyere utdanning	844	0,546	-0,82 %	-485	-2 706	-70
1 Kostnadsindeks		1,139	13,95 %	8 240	45 960	-93
(Tillegg/trekk kr pr innb.)						
2 Tillegg/trekk (omfordeling) for kommunen i 1000 kr				45 960		
3 Nto.virkn. statl/priv. skoler				1 237		
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)				47 197		

Tabell 2: Kriterier for korrigerende av utgiftsbehovet for Balsfjord kommune.

2.3 EIENDOMSSKATT

Balsfjord kommune vedtok 12.2.2007 å innføre eiendomsskatt i hele kommunen.

For 2010 ble det vedtatt sats på 4,0 ‰ for boliger/landbruk/fritid, og 7,0 ‰ for verker/bruk og næring. For 2011 ble det vedtatt sats på 6,0 ‰ for boliger/landbruk/ fritid, og 7,0 ‰ for verker/ bruk og næring. For 2012 ble det vedtatt opptrapping av sats til 7,0 ‰, som også ble vedtatt for 2013 og i årene deretter.

I 2016/17 pågikk arbeide med ny taksering av alle eiendommene i kommunen, men det ble i k-sak 75/17 vedtatt at de gamle takstene skulle anvendes også i 2018.

For 2019 ble det lagt til grunn de samme forutsetninger som i 2018, men oppjustert inntekt til kommunen som følge av nye objekter.

I k-sak 95/18 ble det vedtatt at man fra 2020 skulle legge til grunn skatteetatens beregnede formuesgrunnlag (såkalt «formuesverdi») på bolig der dette foreligger og grunnlaget fra retakseringen gjort i 2017 på næringseiendommer. Formuesgrunnlaget for 2020 var på basis av skattemelding for 2018, dvs skattemelding to år tidligere. Endringer i markedet ett år får dermed innvirkning på eiendoms-skatteinntektene to år etter.

I k- sak 14/20 vedtok kommunestyret at promillesats for næring settes til 7, og delegerte myndighet til rådmannen for

endelig fastsettelse av promillesats for annen fast eiendom i forhold til utskrivning av eiendomsskatten 2020. Grunnlaget var på det tidspunkt noe usikkert, og hensikten med delegasjonen var å sette en promillesats med mest mulig oppdatert grunnlag slik at man traff best mulig mot de budsjetterte inntekter på kr 26,8 mill. Det endelige eiendomsskattepromille for annen fast eiendom ble satt til 2,8 promille for 2020.

I 2020 kom det inn kr 26,1 mill i eiendomsskatt. For 2021 forventes kr 26,0 i inntekt fra eiendomsskatt.

For 2022 forventes kr 26,8 mill i eiendomsskatt. Økningen er i hovedsak relatert til forventede nye objekter, og dels til sannsynlig økning i formuesgrunnlaget for boliger. Det samme beløp er lagt til grunn i økonomiplanen.

Skatteetaten frigir formuesgrunnlaget for 2022 1.november 2021, og kan justere frem til mars neste år. Eiendomsskattegrunnlaget for boliger har dermed større usikkerhet enn tidligere.

For øvrig er det slik at 0,1 ‰ endring i sats på bolig/ landbruk/ fritid vil gi merinntekt på kr 0,5 mill.

Ut fra forutsetningene ovenfor fremgår det av tabell 3 hvorledes det er budsjettert med eiendomsskatteinntekter i økonomiplanperioden.

(1000 kr)	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Prognose 2021	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
"Verk og bruk"/ fra 2019: "næringseiendom"	10 563	12 439	12 166	12 400	12 460	12 460	12 460	12 460
"Annen fast eiendom" (bolig/fritid mv)	16 362	13 684	13 798	13 800	14 290	14 290	14 290	14 290
sum eiendomsskatt	26 925	26 123	25 964	26 200	26 750	26 750	26 750	26 750

Tabell 3: budsjetterte inntekter eiendomsskatt

2.4 MOMSKOMPENSASJON

Fra 1.1.2014 kom regelendringer om at refusjonen av merverdiavgiften fra investeringer i sin helhet skulle inntektsføres direkte i investeringsregnskapet. Etter dette var det ikke lengre anledning til å saldere driftsregnskap med bruk av momskompensasjon av investeringer.

Når det gjelder refusjon av merverdiavgift i driftsregnskapet regnskapsføres denne på de respektive enheter/budsjettområder hvor dette genereres.

2.5 RENTEKOMPENSASJON FOR INVESTERINGER

Balsfjord kommune mottar rentekompensasjon relatert til særskilte investeringer innenfor eldreomsorg og skolebygg.

Rentekompensasjon beregnes ut fra særskilt forskrift i husbanken. Det er i økonomiplanen tatt utgangspunkt i flytende rentenivå (2,0%), deretter avkortet med rentedifferanse (0,7%) som erfaringsmessig er på kompensasjonsordningen. Ut fra dette er det lagt til grunn rentesats 1,3%. Dette gir følgende inntekt:

1000 kr	2022	2023	2024	2025
Ref. eldreomsorg	1 408	1 391	1 375	1 360
Ref. skoleutbygging	183	151	120	90
Sum	1 591	1 543	1 495	1 450

Tabell 4: Sum rentekompensasjonsordninger i planperioden.

2.6 ORDINÆRE SKJØNNSMIDLER

Balsfjord kommune har fått tildelt kr 0,9 mill i ordinære skjønnsmidler for 2022. Nivået for de øvrige år er ukjent, men forutsettes videreført på samme nivå.

1000 kr	2021	2022	2023	2024
Ordinære skjønnsmidler	870	870	870	870

Tabell 5: Ordinære skjønnsmidler som legges til grunn i planperioden.

Tildeling i 2021 og 2020 var hhv. kr 1,1 mill og kr 1,0 mill.

2.7 TILSKUDD RESSURSKREVENDE TJENESTER

For tilskudd ressurskrevende tjenester er det tatt utgangspunkt i aktivitetsnivået i 2020. Videre er det korrigert for endrede beregningsforutsetninger iht. forslag til statsbudsjett.

Innslagspunktet for refusjonen er i forslag til statsbudsjett øket til kr 1 520 000. Det er en økning på kr 50 000 pr bruker utover prisjustering. Dette er en reell innstramming som utgjør inntektstap på kr 0,6 mill for Balsfjord. Kompensasjonsgrad over innslagspunkt er i statsbudsjett foreslått uendret på 80%.

Selv om det kan forventes prisjusteringer av innslagspunkt for regnskapsåret 2022 (bekjentgjøres neste høst), er det rimelig å legge til grunn at kommunens utgiftsgrunnlag øker tilsvarende som følge av lønnsvekst, slik at tilskuddet ikke påvirkes vesentlig.

I sum er det for 2022 budsjettet med kr 11,7 mill i tilskudd ressurskrevende tjenester.

2.8 LØNNS- OG PRISVEKST, ARBEIDSGIVERAVGIFT, PENSJON

LØNNS- OG PRISVEKST

I statsbudsjettet anslås prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) fra 2021 til 2022 på 2,5 %. Denne satsen ligger til grunn for selve prisjusteringen av nivået for frie inntekter til kommunesektoren. Kommunal deflator er sammensatt av lønnsveksten og prisveksten på varer og tjenester:

	Anslag
Lønnsvekst	3,2 %
Varer og tjenester	1,1%
Kommunal deflator	2,5%

Tabell 6: Prisvekst for kommunale varer og tjenester for 2021 til 2022.

Driftsbudsjettene er budsjettert på grunnlag av fastlønn pr august 2021, dvs ekskl. lokale forhandlinger 2021. Budsjettmidlene relatert til lokale forhandlinger er avsatt på ramme 19 til seinere fordeling.

På rammeområde 19 er det budsjettert med kr 6,6 mill til dekning lokale forhandlinger 2021 og håndtering av lønnsoppgjør 2022. Avsetningen er basert på forutsetning om lønnsvekst 2022 på 3,2% fratrukket antatt overheng 1,9%.

ARBEIDSGIVERAVGIFT

Det legges til grunn 5,1 % arbeidsgiveravgift. Satsen er bestemt ut fra hvor man geografisk har «kontorsted». Balsfjord ligger i sone 4A.

PENSJON

Det budsjetteres med pensjonssats 12,89 % for Kommunal Landspensjonskasse (KLP)

og 7,96 % for Statens pensjonskasse (SPK). Prosentsatsene er «netto» satser etter hensyntaken av premieavvik, dvs. i samsvar med det som vil bli kostnadsført på rammeområdene. Pensjonssatsene er for øvrig basert på prognoser for pensjonskostnad fra hhv. KLP og SPK.

Det er budsjettert med kr 34,6 mill i *pensjonskostnad* i 2022. Dette er om lag kr 1,6 mill i mer enn i budsjett 2021.

PREMIEAVVIK

Premieavviket er differansen mellom kostnadsførte pensjonskostnader i regnskapet og betalte pensjonspremier.

Gamle premieavvik (t.o.m. 2011) kostnadsføres seinere år med 1/15 pr år. Premieavvik som oppsto i 2012 og 2013 kostnadsføres med 1/10 pr år. Premieavvik som oppstår i 2014 og seinere skal kostnadsføres på 7 år. Kostnadsføringer av gamle premieavvik kalles «amortisert premieavvik».

I kommunens balanseregnskap ligger det et akkumulert premieavvik pr 1.1.2021 på kr 29,7 mill.

Anslagene for premieavvik *fremover* er alltid svært usikre.

Det akkumulerte premieavvik anslås å øke med kr 18,1 mill i 2021 (i hovedsak pga høyt lønnsoppgjør og pensjonsoppgjør), og ytterligere 2,7 mill i løpet av 2022.

Beløpsstørrelsene er bekymringsfulle. Forholdet er det samme for de fleste kommuner, men det representerer uansett utfordringer for kommuneøkonomien fremover.

2.9 NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat blir sett på som den viktigste enkeltindikatoren for å vurdere den økonomiske situasjonen i kommunene. Det viser hva som er igjen etter at alle driftsutgiftene er trukket fra alle årets driftsinntekter. Netto driftsresultat viser dermed hvor mye som kan avsettes til seinere bruk eller finansiære investeringer, og er dermed et uttrykk for kommunens handlefrihet.

Anbefalt nivå på netto driftsresultat er 1,75% av driftsinntektene (årlig, men sett over tid). Dette tilsvarer et årlig netto driftsresultat for Balsfjord på ca kr 9,2 mill.

Kommunestyret vedtok i sak 31/20 mål om netto driftsresultat. Det var her vedtatt gradvis opptrapping til anbefalt nivå 1,75%.

Netto driftsresultat i budsjettforslaget fremgår av tabell i kap 1.4. Nedenfor er differansen mellom vedtatt måltall og budsjettforslaget satt opp. Det fremgår at differansen er kr 15,1 mill i 2022, deretter kr 8,2 - 10,5 mill pr år.

At differansen er lavere i 2023-2025 enn i 2022 må sees i sammenheng med at det er lagt inn innsparingskrav for alle driftsrammer. Dette viser at selv med innsparingskrav på 3,2% (13,3 mill) så er det fremdeles en vei å for å komme opp mot ønsket nivå for driftsresultat.

Måltall ihht k-sak 31/20	2022	2023	2024	2025
i prosent	0,90 %	1,35 %	1,75 %	1,75 %
i 1000 kr	-4 700	-7 100	-9 100	-9 100

Ihht budsjettforslaget	2022	2023	2024	2025
i prosent	-2,0 %	-0,2 %	-0,4 %	-0,3 %
i 1000 kr	10 376	1 063	1 932	1 361

Differanse	2022	2023	2024	2025
i 1000 kr	15 076	8 163	11 032	10 461

Netto driftsresultatet i budsjettet er en klar indikasjon på at det er lite handlingsrom, og at utgiftssiden bør ned og/eller inntektssiden opp.

Samtidig er det på det rene at budsjettene for 2022 for sykehjemmene er lavere enn faktisk driftsnivå de seinere år, og innebærer at man må redusere kostnadsnivået for å komme på budsjett. I lys av de siste års utvikling representerer dette en risiko i økonomiplanforslaget.

I en samlet risikovurdering kan man spille til at kommunen pr 1.1.2021 har relativt god dekning på disposisjonsfond, og dermed evne til å håndtere uforutsett på kort sikt og har tid til å arbeide med nedstyring/innsparinger i 2022.

Samtidig er det mange forhold som tilsier at en kommune alltid bør ha en betydelig buffer, f.eks uforutsett rentestigning, prisstigning på strøm etc, etc, og det er således svært uheldig at det er budsjettert med betydelig andel av disse fondsmidlene i 2022.

Dette tilsier, sammen med forhold som kommende demografiske endringer og vedlikeholdsetterslep, at balansen i økonomiplanen reelt sett er skjør.

2.10 STARTLÅN

Det er budsjettert med bruk av kr 30,0 mill i startlånsmidler for videre tildeling i 2022.

I forbindelse med søknad til husbanken om nytt låneopptak vil det gjøres en oppdatert vurdering av faktisk lånebehov.

Tidligere år har det ikke vært behov for å ta opp startlån i denne størrelsesorden. Unntaket er i 2020 da det totalt ble tatt opp 34 mill utover det som ikke var utlånt fra tidligere år.

I 2021 var det vedtatt opptak av kr 30,0 mill. Faktisk opplån i 2021 ble noen lavere, kr 20,0 mill. At låneopptaket i 2021 kunne gjøres noe lavere enn vedtatt skyldes lavere utlånsaktivitet i fjor høst enn forutsatt, og finansieringsbehovet dermed lavere.

Den generelle økningen i opptak av startlånsmidler skyldes innstramning i boliglånforskriften som gjelder for finansforetakene, men ikke for kommunene. Innstramningen gjør at tidligere års praksis hvor startlån ble gitt for å dekke egenkapitalkravet ikke lengre utøves. Søknadene er derfor endret fra delfinansiering til fullfinansiering. Fra å innvilge lånesøknader på kr 300 000 – kr 700 000 er det nå normalt å innvilge søknader på kr 1 mill – kr 3 mill.

Kommunen har ikke egne retningslinjer for tildeling av startlån, men benytter seg av Husbanken sine retningslinjer. Dette er i tråd med husbankens anbefaling.

Rentesats for startlån følger den til enhver tid gjeldende sats hos husbanken, med et påslag for 0,25%-poeng (kommunens administrasjons tillegg).

Frem til 2020 kunne kommunene søke Husbanken om å få sette av tildelte midler fra tilskudd til etablering til tapsfond. Dette har ikke Balsfjord kommune benyttet seg av. Imidlertid bør man vurdere om det skal, i fremtidige budsjett, sette av tilstrekkelige midler til tapsfond.

Erfaringsvis har det ikke vært tap på startlån, men med økende portefølje kan ikke tap utelukkes. Ved et evt tap vil det være tapsdeling mellom Husbanken og kommunen hvor kommunen har tapsrisiko for de første 25 prosent av gjenstående hovedstol samt forfalte renter og omkostninger før realisering av pant.

For øvrig er det slik at *rentene* budsjetteres over driftsregnskap, mens *avdrag* skal budsjetteres over investeringsregnskap.

2.11 LÅNEGJELD, RENTER OG AVDRAG

Ved inngangen til 2021 hadde kommunen en lånegjeld på kr 487,8 mill (inkl startlån og ubrukte lånemidler). Dersom man holdt utenom startlånsmidler og ubrukte lånemidler var netto lånegjeld kr 394,5 mill. Hvis man sammenligner med andre kommuner legges konserntall til grunn (dvs inkl foretak) så var netto lånegjeld ved

siste årsskifte under fylkessnitt og om lag på landsgjennomsnitt.

Med de forutsetninger som ligger i budsjettforslaget vil utviklingen i lånegjeld være slik:

(1000 kr)	2021	2022	2023	2024	2025
Lånegjeld 1.1.20xx	487 779	480 559	560 520	558 166	532 264
Forskyvede lån (ref. budsjettvedtak B2021 og enkeltsaker)		65 278	22 951	-	
Nye lån iht øk.plan 2022-2025 ordinære investeringer		7 300	-	-	
Startlån	20 000	30 000	-	-	
Avdrag driftsregnskap	-16 954	-17 444	-20 132	-20 729	-20 729
Avdrag startlån /invest.regnskap	-10 266	-5 173	-5 173	-5 173	-5 173
sum Saldo 31.12.20xx	480 559	560 520	558 166	532 264	506 362

Tabell 7. Utvikling lånegjeld iht. budsjettforslag

Som følge av at økonomiplan i hovedsak fanger det mest kortsiktige investeringsbehov er det rimelig å anta at tabellen ovenfor underestimerer det som vil bli faktisk utvikling i siste del av planperioden.

Kommunestyret har i k-sak 31/20 vedtatt følgende handlingsregel knyttet til gjeld:

«investeringer som innebærer låneopptak skal vedtas i den ordinære budsjettprosess».

Bakgrunnen for denne handlingsregelen er å sikre at de langsiktige effektene (renter/avdrag og driftskonsekvenser) blir håndtert i et langsiktig og helhetlig perspektiv.

RENTEANSLAGET

Renteanslaget for lån på flytende betingelser er satt slik:

	2022	2023	2024	2025
Rentesats	2,0%	2,5%	2,75%	2,75%

Tabell 8: Rentesats som legges til grunn i planperioden.

Budsjettet rente i 2022 er 2,0%. Den flytende renta i kommunalbanken ligger pr oktober 2021 på 1,3%, og forventes stige i takt med styringsrenten fremover.

Renteanslaget for 2022 vurderes «nøkternt» ut fra de prognoser og markedsforhold som er pr i dag. Samtidig er følsomheten ved renteendringer stor (høy lånegjeld/lav bindingsgrad), og historien viser at rentesvingninger gjerne skjer raskere enn forventet når de først kommer.

Kommunens relativ store lånegjeld innebærer at man er følsom for endringer i rentenivå. En endring på 1,0%-poeng utgjøre (netto) om lag kr 2,2 mill på årsbasis, jfr finansrapport i 2.tertialrapport.

SÆRSKILT OM TIDLIGERE VEDTATTE LÅNEOPPTAK

Som følge av forskyvninger i fremdrift og god likviditet har tidligere vedtatte låneopptak vært forskjøvet mest mulig, jfr tertialrapporteringen og finansrapportene. Ny kommunelov avklarar at låneopptak fra tidligere år som forskyves skal settes opp sammen med lån relatert til de nye investeringene, og at disse skal vedtas samlet for det kommende budsjettåret (dette uavhengig av om det kan komme nye forskyvninger seinere).

Nedenfor er oversikt over lånevedtak hvor låneopptak er forskjøvet til 2022:

Referanse	1000 kr
K-sak 014/20 - budsjettvedtak budsjett 2021	96 294
Fratrekk låneopptak des.2020 (i øk.plan forutsatt i 2021)	-25 000
Fratrekk låneopptak brannstasjon (forskyve til 2023)	-22 951
K-sak 31/19. Ny personalbase Midtun (Rettelse -avlemt i oversikt B 2021)	2 800
K-sak 08/20. Takvassbrua-ekstrabevilgning. Rettelse mva komp	-167
K-sak 015/21. VVS prosjekt Rådhuset	1 360
K-sak 016/21. Framtidig skole i Malangen (prosjektering)	2 000
K-sak 034/21. Tilleggsbevilgning N.botn barnehage	2 400
K-sak 055/21 Sneve boligfelt	8 542
Sum forskjøvet låneopptak	65 278

Tabell 9: Tidligere vedtatte låneopptak som forskyves til 2022.

Låneopptak brannstasjon forskyves ytterligere til 2023.

I november 2021 vil det, etter nærmere vurdering av fremdrift på prosjekt og tilgjengelige ubrukte lånemidler, tas stilling til om det må tas opp låneopptak for 2021, og i så fall hvor mye hvor mye. Dersom dette resulterer i et låneopptak på slutten av 2021 vil faktisk forskjøvet låneopptak til 2022 bli tilsvarende mindre.

RENTEINNTEKTER

For *renteinntektene* legges det til grunn samme rentebane som for renteutgiftene, jfr. avsnitt ovenfor, men litt nedjustert i forhold til at rentenivå på penger i bank

kan forventes å være litt lavere enn på lån. Det forutsettes derfor en rentesats på 1,5%-poeng i 2022 på innskutte midler. Når det gjelder *grunnlaget* for renteinntekter tas det utgangspunkt i gjennomsnittslikviditet på kr 110,0 mill, litt tilsvarende gjennomsnittslikviditet i 2021 pr august. Når det gjelder *grunnlag* for beregning av renteinntekter på utlånte startlånsmidler tas det utgangspunkt i faktisk utlånte midler pr august 2021, kr 70,9 mill.

SÆRSKILT OM FORSKYVEDE LÅNEOPPTAK

Det er forsinket fremdrift på flere store, tidligere vedtatte, prosjekter. I beregning av renter/avdrag er det forutsatt følgende:

Brannstasjon (nr 618802): forutsatt låneopptak seint 2023 og dermed ikke rente og avdragseffekt i 2022 eller 2023.

BBS Kjøkken (nr 620802), Ventilasjon rådhus (nr 620811/12), Sneve boligfelt (nr 921103): forutsatt låneopptak seint 2022 og dermed ikke rente og avdragseffekt i 2022.

Med å gjøre disse forutsetningene forskyves låneopptak på kr 41,3 mill, og renter/avdrag er nedjustert med hhv kr 2,0 mill i 2022 og kr 1,1 mill i 2023.

OVERSIKT OVER RENTER OG AVDRAG

Med renteforutsetningene ovenfor er utvikling i renter/avdrag på lån slik:

a) For eksisterende lån

(1000 kr)	2022	2023	2024	2025
Renter	11 406	13 038	13 586	13 053
Avdrag	21 546	21 546	21 546	21 546
Sum	32 952	34 584	35 132	34 599

b) For foreslåtte investeringer iht. kapittel 6.

(1000 kr)	2022	2023	2024	2025
Renter	85	143	139	136
Avdrag	91	183	183	183
Sum	176	326	322	319

c) Effekt forskyve investeringsprosjekt

(1000 kr)	2022	2023	2024	2025
Renter	-825	-516	-	-
Avdrag	-1 193	-597	-	-
Sum	-2 018	-1 113	-	-

d) Fratrukk minsteavdrag

(1000 kr)	2022	2023	2024	2025
Avdrag	-3 000	-1 000	-1 000	-1 000

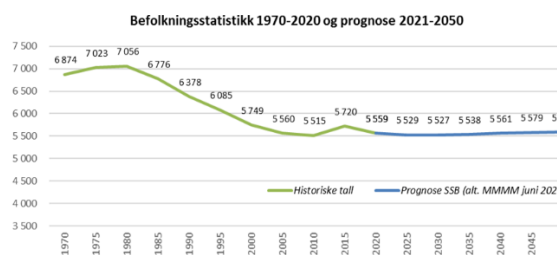
d) Sum renter/avdrag: (= a+b+c+d)

(1000 kr)	2022	2023	2024	2025
Renter	10 666	12 665	13 725	13 189
Avdrag	17 444	20 132	20 729	20 729
Sum	28 110	32 797	34 454	33 918

3 VEKST OG UTVIKLING

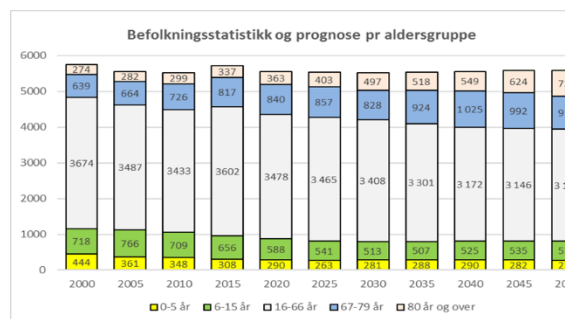
3.1 FOLKEMENGDE / BEFOLKNINGSUTVIKLING

Hovedtrekket i befolkningsutviklingen er at det var en lang nedgangsperiode i folketallet fra 1980 frem til 2008, og at det deretter har stabilisert seg rundt ca. 5 550 innbyggere de siste tjue årene. Siste befolkningsprognose fra Statistisk sentralbyrå (SSB) tilsier at folketallet skal ligge stabilt fremover.

Figur 1: Folketallsutvikling 1970-2020 og prognose frem til 2050 (SSB prognose alternativ MMMM lagd i 2020).

Bak de stabile tallene for samlet folketall de siste 20 år og i prognosene fremover skjuler det seg imidlertid store endringer i sammensetningen. Dette er synliggjort i figuren nedenfor.

Figur 2: Utvikling pr aldersgruppe 2000-2020 og prognose frem til 2050 (kilde: (SSB prognose alternativ MMMM lagd i 2020).

Man ser av figur 2 ovenfor at det har blitt vesentlig færre barn og vesentlig flere eldre de siste 20 år.

Prognosene fremover er naturligvis usikre. SSB-prognosene tilsier fortsatt fødselsunderskudd, netto tilflytting og samlet sett stabilt folketall, men fortsatt store endringer i alderssammensetning. Størst usikkerhet er nok knyttet til det antatte flyttemønster. Hovedtrenden er at økningen i antallet eldre vil fortsette, samtidig som det forventes færre i yrkesaktiv alder. Økningen vil være aller størst i aldersgruppen over 80 år, med fordobling fra 2020 til 2050.

Disse befolkningsprognosene er vesentlig mindre optimistisk enn prognosene fra 2014. Det var da antatt at befolkningen i dag skulle være betydelig høyere enn det den faktisk er i dag. På den annen side har Balsfjord ikke hatt slik nedgang som svært mange andre distriktskommuner i landsdelen har hatt de seinere år. Det er nærliggende å koble dette til den næringsutvikling som har vært i kommunen, med nye industriarbeidsplasser som har vært viktig årsak til at kommunen har hatt netto tilflytting.

Befolkningsutviklingen har betydning både for inntektene til kommunen og for etterspørselen av kommunale tjenester. Prognosene gir oss et bilde av hvordan behovet for forskjellige tjenester vil endres over tid. Dersom andelen yrkesaktive samtidig som det blir flere eldre vil det for eksempel kunne bli utfordrende for kommunen å skaffe arbeidskraft til å møte økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester.

Statistikken gir et bilde på at de største endringene i de yngste aldersgrupper allerede har vært, og at det her blir nokså stabilt fremover. Bak denne statistikken kan det likevel ligge endringer i

bosettingsmønsteret internt i kommunen som tilsier endringer i tjenestetilbudet/lokasjoner. Eksempel på dette er trend med at yngre mennesker gjerne ønsker å bosette seg i tettstedene.

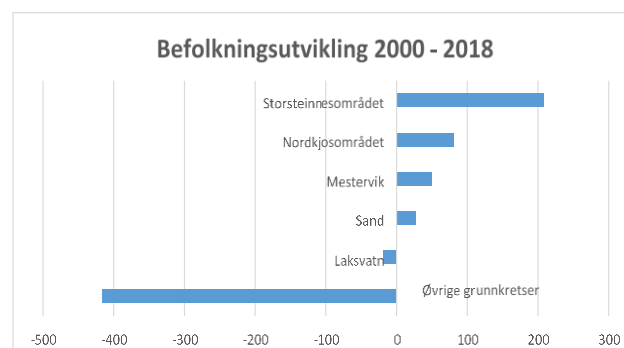
Prognosene for den eldste del av befolkningen er relativt påregnelige, rett og slett fordi man da er i aldersgrupper hvor man vanligvis ikke flytter så mye. Usikkerhet her kan nok heller være om det vil komme mer tilbakeflyttinger av eldre til kommunen enn det som har vært tilfelle, og dermed forsterke økningen i prognosene¹.

Den store forventede økning i de eldste aldersgrupper vil stille økte krav til kommunen, både i forhold til kostnader, prioritering og rekruttering. I og med at eldrebølgen kommer i hele landet vil kampen om fagpersonell innenfor dette området bli ekstra utfordrende, og samfunnet vil neppe kunne tilføre ressurser til sektoren i samme grad som økningen i antall eldre. Det vil måtte gjøres en gjennomgang av omfang og sammensetning av de ulike kommunale tjenester (vanlige sykehjemsplasser, korttidsplasser, rehabiliteringsplasser/forebyggende arbeide, omsorgsboliger, hjemmetjenester mv). Samspillet med frivillige og pårørende og mer bruk av velferdsteknologi vil også bli sentrale elementer for å møte fremtiden.

BOSETTINGSMØNSTER INTERNT I KOMMUNEN

¹ Kommunen hadde svært store fødselskull på 1960-tallet. Også i tiårene etter frem mot årtusenskiftet var det høyere fødselstall enn i dag. Svært mange av disse flyttet ut av kommunen til utdanning og arbeide andre steder, og mange bosatte seg nok i

Balsfjord kommune har ca. 27 % av befolkningen bosatt i de to tettstedene Nordkjosbotn og Storsteinnes, mens resten bor i spredtbygde områder, gitt SSB sin tettstedsdefinisjon. Dette er omtrent omvendt av hvordan bosettingen i landet fordeler seg. Denne spredte bosettingen henger sammen med den sterke bureisingen og landbruket. I dag gir det kommunen utfordringer i forhold til tilrettelegging for, og tilgang til, offentlige og private tilbud. Ikke minst er det vanskelig å oppnå markedsgrunnlag for private tjenester. For offentlige tjenester kan man i liten grad oppnå stordriftsfordeler. Over tid har fordelene som lå i tilgang til jordbruksarealer forvitret, og det er omfattende befolkningsnedgang i kommunens spredtbygde områder, samtidig som tettstedene ikke har klart å fange opp mange nok til å motvirke nedgangen.

Figur 4: Befolkningsutvikling i delområder og tettsteder i kommunen (Kilde: SSB)

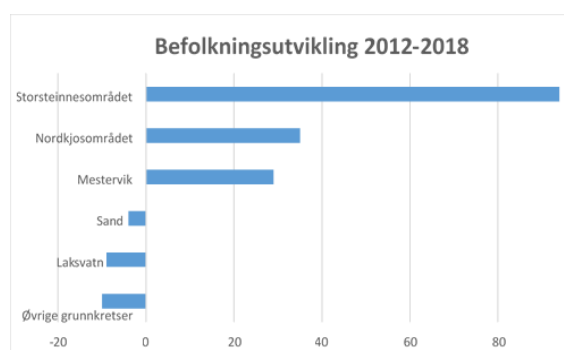
Man ser at det har vært nedgang i folketall i alle spredtbygde grunnkretser i perioden

områder som i dag har vesentlig høyere eiendomsverdier enn i Balsfjord. Mange av disse vil fremover nærme seg pensjonsalder, og vil kunne oppleve det fristende å realisere slike verdier med å flytte tilbake til hjemkommunen.

2000-2018. Folketallet i kommunen opprettholdes primært gjennom tilvekst i Storsteinnes- og Nordkjosbotn- området, men vi finner også vekst i de to lokalsamfunnene Sand og Mestervik. Veksten i Sand kom tidlig i perioden (før 2004), og Sand har nå en liten nedgang, mens Mestervik fortsatt vokser.

Folketallsutviklingen i delområder og tettsteder etter 2012 framgår av figur 5.

Det framgår at i de senere årene har nedgangen i spredtbygde grunnkretser vært stabil, mens veksten forsetter i Storsteinnes- og Nordkjosbotnområdet, samt i Mestervik.

Figur 5. Befolkningsutviklingen etter 2012 (Kilde SSB)

3.2 SYSSELSETTING OG NÆRINGSAKTIVITET

Naturgitte forutsetninger gjør Balsfjord til en av de største landbrukskommunene i Troms og Finnmark, og landbruket representerer en viktig rolle for bosetting og tjenesteproduksjon i kommunen.

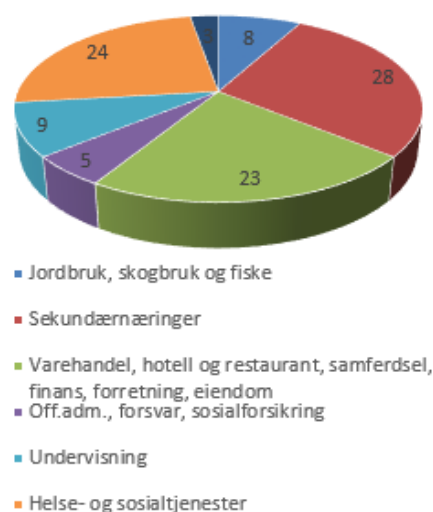
I 2020 hadde Balsfjord kommune 147 jordbruksforetak som til sammen drev 40 000 daa jord.

Kommunen er blant regionens og fylkets største hytte- og fritidskommuner med over 1300 fritidsboliger registrert i matrikkelen pr 2021.

Det er i alt 2593 sysselsatte med arbeidssted i kommunen (per 2020), hvorav de fleste i *privat sektor* (59 %), fordelt på primær- og sekundærnæringene (36 %), samt en del i privat service (23 %). I offentlig sektor finner vi i underkant av 40 % av de sysselsatte.

Figur 6 under viser det totale bilde basert på både privat og offentlig virksomhet fordelt på de ulike næringer i Balsfjord kommune.

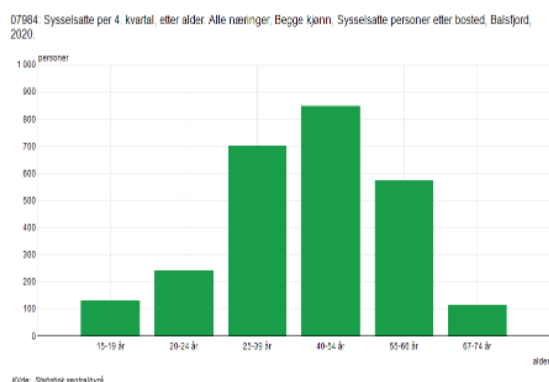
Andel sysselsatte etter næring 2020

Figur 6: Sysselsetting i kommunen, offentlig og privat. (Kilde: SSB)

Næringslivet har vokst innen sekundærnæringene og privat service, noe som skyldes både lokale bedrifter og næringer med vekstevne, men også tilflytting/etablering av bedrifter (eks. Macks bryggeri, Element Nor, Bewi Polar, Cargill). Det er også flere bedrifter som er i prosess for etablering (økning) i kommunen.

Yrkesdeltagelsen i de ulike aldersgruppene i Balsfjord vises i figur under. Økt sysselsetting innen unge under 25 år kan fokuseres på/avhjelpes med endring av fylkes tilbudsmønster innen videregående opplæring. Det vil si at videregående opplæring i nærområdet/kommunen må ta utgangspunkt i etterspørsel fra det lokale arbeidsmarked slik at man slipper at ungdom må reise vekk for å ta utdanning. Da er sjansen større for at de bosetter seg andre steder.

Figur 7: Sysselsatte pr. aldersgruppe 2020. (Kilde: SSB)

3.3 PENDLING

En ikke uvesentlig del av arbeidsmarkedet for innbyggerne i Balsfjord kommune ligger i andre kommuner. I 2020 er det 802 bosatte i Balsfjord som pendler til andre kommuner i Tromsøregionen. 399 personer pendler inn til Balsfjord fra andre kommuner (kilde: SSB). Det samlede bildet er at man kan si at Balsfjord er godt integrert med arbeidsmarkedene i de omkringliggende kommunene.

3.4 SAMFUNNSUTVIKLING

KOMMUNENS ROLLE SOM SAMFUNNSUTVIKLER

Kommunenes rolle som samfunnsutvikler dreier seg om langsiktig samfunnsutvikling, herunder steds- og sentrumsutvikling, næringsutvikling, miljø og folkehelse, friluftsliv og kultur. Viktigste virkemidler er beslutninger om arealbruk og utbyggingsmønster, utbygging av infrastruktur og tilpasning og utvikling av kommunale tilbud innenfor forsvarlige økonomiske rammer og slik at de samsvarer med de samfunnsutfordringer som følger av utviklingstrekk internasjonalt, nasjonalt og regionalt.

Samfunnsutviklerrollen er ikke minst avhengig av evnen til å drive god og effektiv planlegging og mulighetene for aktiv oppfølging av dette arbeidet. Dette forutsetter også at kommunen har tilstrekkelig kompetanse og ressurser både til samfunns- og arealplanlegging, næringsarbeid, kulturtiltak, miljøvern, nettverksbygging og etablering av gode partnerskap.

All kommunal virksomhet er med på å påvirke lokalsamfunnet. Kommuneplanens samfunnsdel ble ferdigstilt i 2018. Kommuneplanens arealdel slutføres 1. halvdel 2022.

For å konkretisere noen av oppgavene som kommunen har i sin samfunnsutviklingsrolle nevnes her noen stikkord for konkrete tiltak kommunen må vurdere i et vekstperspektiv:

- Helhetlig planlegging for videre utvikling gjennom etablering av Kommuneplanens Samfunnsdel og rullering av Kommuneplanens Arealdel – «Arealplanen».

- Videreutvikle Balsfjord sine konkurransefortrinn, ikke minst naturgitte og geografiske fortrinn som:
 - Umiddelbar nærhet til en by i vekst og med høy kompetanse og kunnskap
 - Fremragende logistikkforutsetninger for sjø, luft – og landveis transport
 - Lønnsomme etablerte næringer innen utnytting av kommunens naturgitte ressurser:
 - landbruks/matproduksjon
 - kraft- og arealkrevende industri
 - mineraler
 - avfallshandtering og gjenvinning
 - friluftsliv, ferie- og fritid og aktivitetsturisme
 - Tilrettelegge for virksomheter som utvider etablerte næringers verdikjeder
- Styrke plankompetanse og –kapasitet. Område regulere viktige nærings- og boligarealer og ha kapasitet for behandling av detaljreguleringsplaner og byggesaker. Bidra til opparbeiding av attraktive nærings- og boligtomter.
- Havneutbygging. Bergneset havn blir av næringslivet ansett som et stort aktivum, men det er ikke ledig kapasitet på dagens anlegg. Kommunen er kommet langt i planlegging av utbygging av kaikapasiteten, ny arealtilgang og kontakt med interessenter.
- Planlegging og opparbeiding av infrastruktur (vei, vann, avløp, el-kraft, bredbånd) tilpasset planlagt mulig utbygging, i egen regi eller i samarbeid med andre aktører.
- Beredskap/planlegging for mulig utvidelse av barnehagekapasiteten gitt vekst i etterspørselen.

- Beredskap/planlegging for mulig utvidelse av grunnskolekapasiteten gitt vekst i etterspørselen.
- Beredskap/planlegging for å håndtere at det blir flere eldre.

Dette er både ressurs- og kompetansekrevende. Derfor må kommunen se på omorganisering av eksisterende ressurser, for å skape rom for effektivisering og øke tjenestenivået til innbyggere og næringsliv.

3.5 NÆRINGSUTVIKLING

Det formelle ansvaret for næringspolitikken er fordelt mellom staten, fylkeskommunene og kommunene, der sentrale myndigheter har hovedansvaret. Kommunene som institusjoner har liten innflytelse på viktige rammebetingelser og drivkrefter som påvirker nærings- og samfunnsutviklingen lokalt. Men kommunene har i prinsippet viktige roller og muligheter for å påvirke noe av næringsutviklingen gjennom planlegging, tilrettelegging, rådgiving og stimulering.

En viktig del av arbeidet framover med tilrettelegging for utvikling, vil være å opparbeide strategisk plasserte næringsarealer med full infrastruktur for VVA, strøm og bredbånd. Kommunen jobber aktivt med prosjekter for utvidelse av havn- og kaifasiliteter med tilhørende næringsarealer på Bergneset. Strategisk næringsplan legger opp til en offensiv satsing på utvikling av etablert næringsliv, med å trekke til seg kompletterende virksomheter i etablerte næringskjeder og stimulere nyetablerere/gründere.

Balsfjord kommune har i tilknytning til arbeidet med strategisk næringsplan kartlagt følgende næringsmessige

styrker/muligheter og mest/best potensial for næringsutvikling:

- Landbruksbasert mat- og drikkevareproduksjon
- Industri i ulike bransjer
- Bygg/anlegg
- Reiseliv/naturbasert opplevelsesnæring (sommer/vinter)
- Kulturnæring

Balsfjord kommune har hatt høy næringsattraktivitet, og vi tror det er innenfor de forannevnte næringsmiljøene at Balsfjord kommune, gjennom aktivt utviklingsarbeid, vil kunne bidra til fortsatt vekst, verdiskaping og sysselsetting framover.

Mens primærproduksjonen innenfor landbruket er spredt lokalisert, er industri og service mer konsentrert til eller nært tettstedene Storsteinnes og Nordkjosbotn, foruten på Bergneset havn og industriområde. Kommunen har også foreslått avsatt betydelige næringsarealer på begge sider av E6 på strekningen Stormoen – Tømmerelv. Dette området utgjør det største sammenhengende arealet som er foreslått avsatt til næringsutvikling i Troms fylke. I kombinasjon med gunstig logistikk- og kommunikasjonsmessige beliggenhet i forhold til Tromsø og gjennomfartsårer i landsdelen, gir dette gode lokaliseringsfortrinn for bl.a. arealkrevende industri- og distribusjonsnæringer. Grunnforholdene i store deler av området krever imidlertid betydelige grunnlagsinvesteringer.

Næringsplanens handlingsprogram foreslår bl.a. å styrke koplingene til virkemiddelapparatet (Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Regionalt forskningsfond Nord-Norge), FoU-miljø og SIVAaktører (inkubatorer og næringshager) i regionen. Gjennom dette

ønsker kommunen å bidra til økt innovasjonsevne og konkurransestyrke for etablert næringsliv i kommunen, og legge til rette for at etablerte bedrifter og gründere/nyetablerere med vekstambisjoner.

Prosjektet «Reisemålsutvikling i Balsfjord kommune» vil støtte opp om kommunens rolle som tilrettelegger for næringsutvikling i kommunen.

Kommunens nåværende og framtidige økonomiske utfordringer medfører at administrasjonen må se på organisering av eksisterende ressurser for å ivareta og utvikle næringslivet i kommunen. Samspill mellom politisk og administrativ ledelse, næringsliv og ressurser i organisasjonen, er i så måte viktig for å fremme næringsutvikling i kommunen.

4 SENTRALE PROSESSER OG PROSJEKTER I PLANPERIODEN

4.1 PLANSTRATEGI

Med utgangspunkt Plan og bygningslovens (Pbl.) § 10-1 skal kommunen minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide en kommunal planstrategi. Dette for å legge til rette for en diskusjon om planbehovet i kommunen og å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte med eller videreføre for å legge til rette for ønsket utvikling i kommunen.

Kommunal planstrategi er et politisk strategidokument der kommunens utviklingstrekk skal drøftes for å danne grunnlaget for å vurdere kommunens planbehov. Planstrategien skal ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal

rulleres, samt vurdere behovet knyttet til kommunedelplaner, temaplaner og sektorplaner.

Arbeidet med kommunal planstrategi skulle vært ferdig i oktober 2020, men er først påbegynt i 2021 med bakgrunn i at ressurser på planavdelinga har vært låst opp til arbeid med kommuneplanens arealdel.

Kommuneplanen er bærebjelken i det kommunale plansystemet og omfatter samfunnsdel med handlingsdel/økonomiplan og arealdel. Mens samfunnsdelen beskriver mål og satsningsområder for ønsket utvikling av lokalsamfunnet, skal arealdelen etter Pbl. §11-5 vise sammenhengen mellom målene for den framtidige samfunnsutviklingen og langsiktig arealbruk for hele kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal inneholde langsiktige mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon, og som skal være avstemt med den løpende samfunnsutviklingen – lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel er førende for alle sektorer i utviklingen av kommunen, inklusive prioriteringer i økonomiplan og budsjett. Planen er utarbeidet med utgangspunkt i planstrategiens langsiktige utfordringer.

Kommuneplanens arealdel rulleres i økonomiplanperioden. Dette arbeidet er i gang og skal ferdigstilles i første halvdel av 2022. Ved en delvis samkjøring av planarbeidet viser det sammenhengen mellom framtidige ønsker for samfunnsutviklingen og arealbruken i Balsfjord kommune. Arealdelen er juridisk bindende og vil være et viktig styringsverktøy for å nå utviklingsstrategiens mål og føringer, slik disse fremkommer i samfunnsdelen.

Første halvdel av 2022 vil kystsoneplanen bli ferdigstilt som vil være en viktig plan og kunne gi mulighet for etablering av sjømatnæring og ivaretagelse av kystsonen.

Balsfjord kommune har store muligheter for å få etablert kraftkrevende industri på Stormoen og eller på Bergneset, industri som er avgjørende for å få gjennomført det grønne klimaskiftet.

4.2 ORGANISASJONSUTVIKLING

I kommuneledelsen har det vært flere konstituerte og vakante stillinger, noe som har medført at mye fokus er brukt på driftsoppgaver og en noe lavere kapasitet på organisasjonsutvikling og strategisk planlegging.

Rådmannen har høsten 2021 fått på plass ei komplett ledergruppe med 3 kommunalsjefer, personalsjef og økonomisjef. Det har vært gjennomført en strategisk ledersamling, der kursen for 2022 er lagt. Utgangspunktet er innspill fra enhetsledere og midler fra KS til lederutvikling. Oppstart 2022.

Balsfjord kommunens handlingsrom er i spennet mellom *driftstilpasninger* og tilrettelegginger for *vekst og utvikling*. Det må gjøres kartlegging, utredning og planlegging for videre tilpasning av kommunens tjenesteproduksjon i fht befolknings- og bosettingsutvikling. Servicenivået ut til befolkningen skal være på et høyt nivå. Mulighetsstudier og organisasjonsutvikling vil være svært viktige verktøy i dette arbeidet for å tilpasse driftsnivået til kommunens økonomiske rammer.

5 UTFORDRINGER OG MULIGHETER INNEN DE STORE TJENESTEOMRÅDENE

5.1 GRUNNSKOLER/ BARNE- HAGER/KULTUR/ INTEGRERING

GRUNNSKOLEN

Balsfjordskolen består av 4 kommunale grunnskoler, og har i underkant av 600 elever.

I 2022 videreføres innføring av nye læreplaner (LK20), og det er satt av 625 000 kr i investeringsbudsjettet for 2022 til kjøp av nye læremidler.

Kommunen har også besluttet å inngå samarbeidsavtale med Ungt Entreprenørskap (UE), for å fremme skaperglede, dybdelæring og praktisk opplæring, noe som kan understøtte innføring av LK20.

Balsfjordskolen har en egen IKT-plan for perioden 2020-2024. Skolene har årlige IKT-utgifter knyttet til datautstyr, digitale læringsressurser, lisenser og andre systemer. I årene framover vil det være behov for utskiftning av utstyr, samt kjøp av nye digitale læringsressurser.

Balsfjordskolen deltar i flere statlig finansierte satsninger og skoleutviklingsprogram, som også krever egeninnsats av kommunen:

- I [Desentralisert kompetanseutvikling \(DeKomp\)](#) og [Oppfølgingsordningen](#) samarbeider skolene og kommunen med UH-sektoren om lokal kompetanseutvikling. Bakgrunnen for at Balsfjord ble trukket ut til

oppfølgingsordningen, er svake skolerestater over tid.

- [Inkluderende barnehage og skolemiljø \(IBS\)](#) er en 3-årig satsning fram til vår 2024. IBS skal styrke kompetansen hos ansatte i skolen for å skape trygge og gode skolemiljø, og for å forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser.
- [Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis](#) en kollektiv etterutdanning som retter seg mot tidlig innsats og tilpasset opplæring. Kompetansehevingen skal bidra til å redusere behovet for spesialundervisning. Det er ei utfordring at Balsfjordskolen har en høy andel elever med behov for spesialundervisning (16,5 % skoleåret 2021-2022).
- Nasjonal ordning med videreutdanning av lærere videreføres. Skoleåret 2021-2022 er det 6 lærere i grunnskolen som tar videreutdanning, og er frikjøpt med stipend eller vikarordning finansiert av statstilskudd. Videreutdanning for lærere er et viktig tiltak for å oppfylle nasjonale kompetansekrav til lærere.

Balsfjordskolen erfarer, i likhet med andre distriktskommuner, at det kan være utfordrende å rekruttere og beholde kvalifiserte lærere. Mange nyutdannede lærere forlater yrket i løpet av de første 5 år. Som tiltak for å beholde kvalifiserte lærere, er det etablert en egen veiledningsordning i Balsfjord for nyutdannede og nytilsatte lærere. Veiledningen skal bidra til en god overgang fra utdanning til yrke, slik at flere velger å bli værende i skolen. Denne ordningen er finansiert av statstilskudd, men kommunen bidrar også med egeninnsats.

Satsen for kontaktlærertillegg ligger på et lavt nivå i Balsfjord, sett opp mot

sammenlignbare kommuner. Å øke kontaktlærertillegget kan være et tiltak for å rekruttere og beholde kvalifiserte lærere i kommunen.

SFO

Alle kommuner skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid, og rammeplanen for SFO stiller krav til kvalitet i tilbudet. I Balsfjord tilbys det gratis SFO for første årstrinn, og skoleåret 2021-2022 er det 46 1.trinnselever som benytter seg av gratis SFO.

Kommunen er ikke forpliktet til å opprette et bestemt antall plasser eller gi tilbud ved alle skoler.

På Sand skole er det pr november 2021 3 elever som benytter tilbudet inneværende skoleår. I følge SFO-vedtektene vedtatt i kommunestyret, åpnes det normalt ikke for SFO-tilbud ved den enkelte skole før det er minimum 8 søkere. Som følge av lav etterspørsel, foreslås det at tilbudet på Sand skole opphører skoleåret 2022/2023. Elever som ikke har SFO-tilbud på sin skole, kan søke om SFO-tilbud på annen skole eller barnehage i nærheten.

VOKSENOPPLÆRINGA

I voksenopplæringa er det 35 elever for skoleåret 2021/22. Det er elever både etter opplæringsloven (grunnskole og spesialundervisning), introduksjonsloven og den nye integreringsloven (norskopplæring og samfunnskunnskap).

Den nye integreringsloven setter tydeligere krav til norskkunnskaper. Det er ikke lenger krav om et visst antall timer i norsk. Nå settes det i stedet et krav om at den enkelte skal nå et bestemt nivå. Dette betyr at varighet på opplæringa i norsk og samfunnskunnskap blir differensiert og

tilpasset den enkeltes slutt mål i introduksjonsprogrammet.

Arbeidsinnvandrere kan kjøpe norskkurspakker eller delta i eksisterende grupper på dagtid der det er ønskelig og mulig. Inneværende skoleår er det 5 personer som har norskkurspakker.

Kommunen skal tilby opplæring i 5 grunnskolefag og skal gi mulighet for realkompetansevurdering på grunnskolen område etter søknad. Det betyr at eleven får tilbud om vurdering i hele, eller deler av fagene. I noen tilfeller er det kun behov for opplæring i grunnleggende ferdigheter. Voksenopplæringa skal ta opp elever gjennom hele skoleåret.

BARNEHAGER

Balsfjordbarnehagen består av 4 kommunale og 2 private barnehager med til sammen ca. 200 barn.

Rammeplan for barnehagesektoren stiller tydelige krav til kvalitet og innhold i barnehagen. Barnehagen skal ivareta behovet for omsorg, lek, danning og læring, og barna skal oppleve inkludering og mestring. I 2021 kom et nytt kapittel om psykososialt barnehagemiljø i barnehageloven, som skal sikre at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag.

Personalets kompetanse er en avgjørende ressurs for å oppfylle krav til kvalitet og innhold i barnehagen. Balsfjordbarnehagen deltar i en flerårig statlig finansiert satsning: [Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis](#). Denne kollektive etterutdanningen skal styrke tidlig innsats og et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til barn i Balsfjordbarnehagen.

Barnehageeier har ansvaret for at barnehagene drives i samsvar med lover

og forskrifter. Kommunen har også rollen som barnehagemyndighet, og skal se til at barnehagene drives i samsvar med regelverket.

Balsfjord kommune oppfyller krav til bemanningsnorm og pedagognorm i barnehagene, med enkelte dispensasjoner. Barnehagene har utfordringer med rekruttering av kvalifisert personell. Dette gjelder både barnehagelærere og fagarbeidere i barnehagen. Det kan derfor bli en framtidig utfordring å utvikle gode profesjonsfellesskap og kvalitetsutvikling i barnehagene.

I Balsfjordbarnehagen er det åpnet for et løpende barnehageopptak, der barn kan få plass utenom hovedopptaket, dersom det er ledig kapasitet. Løpende opptak har en kostnad, ettersom bemanning baseres på prognoser for barnetall. I Balsfjord kommune har barn etter fylte 1 år rett til barnehageplass, dersom de søker innen hovedopptaket.

Balsfjordbarnehagen har behov for digitalt utstyr og programvare både for ansatte og barna. I IKT-planen for barnehagene er det lagt opp til IKT-innkjøp i planperioden 2020-2024. Dette er en forutsetning for å fremme læring og digitale ferdigheter i barnehagen, samt at digitale systemer kan effektivisere administrasjon av barnehagene.

Regjeringa foreslår at barnehage fortsatt skal være billigere for familier med lav inntekt. Dette gjennom redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid for barn mellom 2 og 5 år fra husholdninger med lav inntekt. Dette innebærer en uforutsigbar kostnad for kommunen, og det er en betydelig andel foresatte med krav på redusert foreldrebetaling.

Kommunestyret i Balsfjord har vedtatt en lavere makspris for barnehageplass, enn

det som fastsatt nasjonalt. I Balsfjord er satsen 2870 kr for 100 % plass per måned i 2022.

KOMMUNALT TILSKUDD TIL IKKE-KOMMUNALE BARNEHAGER

Kommunen gir tilskudd til godkjente private barnehager. Tilskudd til ikke-kommunale barnehager blir beregnet ut fra gjennomsnittlige utgifter i de kommunale barnehagene. Grunnlaget for beregningen er kommunens regnskap fra to år før tilskuddsåret, og tilskuddet blir beregnet én gang per år. Private barnehager har krav på 100 % av det de kommunale barnehagene får i offentlig finansiering.

Utbetalingen av tilskuddet gjøres to ganger per år til private ikke-kommunale barnehager og tre ganger pr år til familiebarnehage som beregnes etter nasjonale satser.

I tillegg til å betale tilskudd til private barnehager i egen kommune, betaler kommunen for folkeregistrerte barn som benytter ikke-kommunale barnehager i annen kommune. Det er ingen meldeplikt fra foresatte eller kommunen/barnehagen barnet har plass i, så utgiften er uforutsigbar.

Kommunen betaler også for spesialpedagogisk hjelp etter enkeltvedtak i private barnehager ut fra sakkyndig vurdering.

KULTUR/INTEGRERING

Balsfjord folkebibliotek har en egen [strategiplan for 2020-2030](#). Denne er utarbeidet med utgangspunkt i gjeldende lovverk, planverk og lokale samarbeidsavtaler, bl.a. med grunnskolene. Kommunen er eier av

biblioteket, og har ansvar for at biblioteket gir tilbud i tråd med nasjonale føringer.

Balsfjord kommune har lave driftsutgifter per innbygger til drift av folkebiblioteket, ifølge [SSB](#). Biblioteket har i 2 ansatte fordelt på 1,18 årsverk (0,8 bibliotekssjef, 0,20 bibliotekar og 0,18 renhold). Ifølge strategiplanen for folkebiblioteket kan rammene for drift være en utfordring ved behov for å oppgradere og skaffe nytt utstyr, og gi et fleksibelt tilbud og tilby aktiviteter. Samtidig jobbes det med å skaffe ekstern finansiering gjennom prosjektarbeid og samarbeid med andre aktører.

Kommunen driver også en lovpålagt kulturskole. Skolen gir tilbud til enkeltelever, kor og korps. Det er lagt opp til en desentralisert profil. Det samarbeides tett med kulturskolene i Storfjord og Lyngen med fokus på utviklingsarbeid. Videre samarbeider kulturskolen og frivillig kulturliv med andre fagtjenester i kommunen. Her kan nevnes «Bry Dæ» - prosjektet, markering av verdensdagen for psykisk helse, minikonsert, besøk på sykehjem osv.

Balsfjord kommune inngår som en del av Midt- Troms Museum, og yter tilskudd til museet i henhold til inngått avtale.

For øvrig har kommunen et variert og rikt kulturliv; kor, generasjonskorps, drama- og revyag og flere aktive idrettslag.

FLYKTNINGETJENESTEN

Balsfjord kommune bosetter flyktninger, og mottar integreringstilskudd fra IMDi. Integreringstilskuddet finansierer kommunens arbeid med bosetting og integrering, slik at flyktninger skal kunne forsørge seg selv og ta del i samfunnet.

Integreringstilskuddet blir som regel utbetalt i fem år. Det er ulike satser for hvert år kommunen mottar integreringstilskudd for en person. Det bor rundt 86 personer med flyktning bakgrunn i kommunen. Det er vedtak om bosetting av 13 personer i 2021. Per oktober 2021 er det bosatt 9 personer, og i tillegg 5 personer gjennom familiegjenforening. Det er 2 årsverk i kommunens flyktningtjeneste.

Kommunen har ansvar for opplæring og tjenester etter integreringsloven, som innebærer tidlig kvalifisering, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Nye lovkrav til innhold i introduksjonsprogrammet stiller økte krav kommunens opplæring og tjenester for flyktninger.

Det er ei nasjonal utfordring at innvandrere med fluktbakgrunn og kort botid i Norge har lavere sysselsetting og samfunnsdeltakelse enn befolkningen for øvrig. Kommunens flyktningtjeneste og voksenopplæring samarbeider med bl.a. NAV Balsfjord-Storfjord om kvalifisering og inkludering i det lokale arbeidsmarkedet.

Den største lokale utfordringen, er behovet for flere tilgjengelige boliger. Husbankens kommunestrategi med virkemidler og tilbud kan være viktige bidrag opp mot boligutfordringene.

5.2 HELSE, SOSIAL OG OMSORG

Kommunens andel eldre øker jfr folketallsutviklingen i økonomiplanen. Økt antall eldre påvirker etterspørsel etter kommunale helse og omsorgstjenester, både i hjemmetjenester og i institusjonene. Flere eldre ønsker å bo i eget hjem eller sentrumsnær/tilrettelagt bolig med hjemmetjenester.

Kvalitetsreformen «Leve hele livet» er en nasjonal satsing i perioden 2019- 2025, hvor målet er å fremme trygghet, trivsel, aktivitet og sammenheng i helse- og omsorgstjenestene. Det er utarbeidet en plan for Balsfjord kommune med status, strategi og handlingsplan for perioden 2022- 2026. Fuglelia flerbrukshus er renoverert i 2021, og er gradvis tatt i bruk fra høsten 2021. Bygget gir muligheter for aktiviteter til ulike grupper (primært eldre og unge), samt frivillige. Ny frivilligsentral med oppstart i 2022 vil få kontor i flerbrukshuset, noe som vil mobilisere og koordinere frivillige ressurser til ulike aktiviteter og utviklingsarbeid i kommunen.

Det er behov for å styrke arbeid innen habilitering og rehabilitering, noe som krever samarbeid fra flere fag- og tjenesteområder. Kommunen har flere personer med omfattende helse- og bistandsbehov som gis tilbud i egne boliger, foreldrehjem, eller i kommunale boliger. Etterspørsel av tjenester har også sammenheng med tidlig utskrivning etter behandling i spesialisthelsetjenesten, samt flere reformer med krav til at oppgaver skal gis fra kommunene.

Demografisk utvikling viser at kommunen vil få flere eldre innbyggere over 80 år+, hvor antallet vil fordobles med 360 personer frem mot år 2050. Samtidig vil det kunne bli færre innbyggere i yrkesaktiv alder til å løse kommunale oppgaver.

Dette er behov for innovasjon og igangsette utviklingsarbeid for bruk av velferdsteknologi i tjenestene, også for å møte fremtidens økte behov for helse- og omsorgsoppgaver.

Tilrettelagte aktiviteter og veiledning er nødvendig helsefremmende arbeid som reduserer behov for individuelle tjenester, samt bedrer helse, trivsel og egenmestring. Tjenester i NAV og samhandling er viktig for våre innbyggere. I all saksbehandling skal det vurderes hva er barns beste i saker som omfatter barn og unge. Kommunen skal ha fokus og arbeide med tiltak som inkluderer alle barn og unge på ulike arenaer. Egen handlingsplan for inkludering av alle barn og unge er vedtatt i 2021.

Det er interkommunal avtale med Storfjord kommune for drift av legevakt og kommunal akutt døgnplass (KAD) ved Balsfjord Bo- og servicesenter (BBS). Fra år 2021 omfatter samarbeidet også funksjon og oppgaver innen kommuneoverlege- og jordmortjenester med Storfjord kommune.

Økt samhandling og koordinering i pasientforløp er god praksis for å ivareta oppgaver i kommunen. Organisering av tjenestene må sees i sammenheng i hele helse- omsorgs- og behandlingsskjeden, samtidig som det er krav til forsvarlige og verdige tjenester, effektiv drift, samt utvikle gode og bærekraftige fagmiljø.

Nasjonale føringer har store krav til å utvikle tjenester og tilbud i kommunene. Nye pakkeforløp for utredning og behandling i spesialisthelsetjenesten påvirker og oppgaver i kommunehelsetjenesten. Personer med psykisk helse- og rusutfordringer skal tilbys nødvendige helsetilbud som fremmer helse og egenmestring. Det må være innsats på forebyggende arbeid for å unngå og minimalisere ny rekruttering til

skadelig rusbruk og kriminalitet, samt jobbe for inkludering av alle barn og unge på ulike arenaer. Forebyggende og holdningsskapende arbeid gjøres i samarbeid med skoler og øvrige fagtjenester. Pågående arbeid med implementering av samarbeidsmodell «Bedre tverrfaglig innsats for utsatte barn og unge og familier» (BTI) har som mål å styrke oppfølging og samarbeid mellom unge/familie, skole, barnehage og øvrige fagtjenester i kommunen. Det er mål og innsats rettet mot forebygging og tiltak mot unge under 18 år i arbeidsutvalget i politirådet.

Det er økende press og etterspørsel av tilbud innen flere fagområder, ofte med sammensatte helseutfordringer og bistandsbehov. Samtidig skal tjenestene ha god kvalitet og være faglig forsvarlige innen rammer for ressurser i kommunen. Pårørendearbeid med avlastning og andre støttetiltak, samt habilitering til barn og unge med nedsatt funksjonsevne er viktig for å gi mestring og støtte pårørende som har ekstra omsorgsoppgaver. Plan med folkehelseprofil med forebyggende tiltak, samt Helse og omsorgsplan må arbeides med i 2022. Boligsosialt arbeid og arbeid med flere boliger må ha prioritet i årene fremover, jmf planarbeid.

BARNEVERNREFORMEN

Ny barnevernslov fra år 2022 stiller økt krav til forebyggende arbeid, krav til plan for forebyggende innsats, samt økt kommunal finansiering av tiltak. Kommunen har tre av seks saksbehandlerstillinger som må dekkes innen kommunale rammer, disse var finansiert via statlige øremerkede midler. Det pågår veiledning for kvalitets- og utvikling via BUFdir veiledningsteam til barnevernstjenesten og kommunen. Det ble i 2021 besluttet at kommunen vil fortsette med egen barneverntjeneste

som er organisert i Helse og familieenheten. Akuttberedskap i kommunalt barnevern kjøpes fra Tromsø kommune, en avtale som fungerer godt for vår kommune. Veiledning til foreldre og oppfølging i hjemmet er prioriterte oppgaver. Det er oppmerksomhet på vold i nære relasjoner i fagtjenestene. Det er vedtatt interkommunal avtale om tilbud av krisesenter med Tromsø kommune, i samarbeid med Nord Troms kommunene.

PERSONELLTILGANG OG KOMPETANSEBEHOV

Endringer og oppgaveforskyvning mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten stiller krav til kommunen om forsvarlige tjenester, og det er behov for innsats for å rekruttere tilstrekkelig helsefaglig personell. Tilgang på arbeidskraft i helse- og omsorgstjenesten er begrenset. Tiltak for rekruttering og stabilitet må ha stor oppmerksomhet i fremover. Det videreføres arbeid med inntak av lærlinger og prosjekt «menn i helse» for å utdanne og rekruttere til helse- og omsorgstjenestene. Det arbeides med utprøving av tiltak med arbeidstidsordninger, organisering av oppgaver, bonuslønn for ekstra arbeid i helgene, samt er iverksatt rekrutteringstiltak for sykepleiere, mv.

Det jobbes med innsats for å rekruttere ungdom til å ta utdanning innen helse- og omsorgstjenestene. Statlige tilskudd via Statsforvalteren tildeles til kompetanse- og innovasjon, noe som er gode bidrag som stimulerer til utdanning og nye tiltak. Dette omfatter grunnutdanninger og videreutdanninger innen ulike fagretninger og ledelse i helse og omsorgssektoren. Det pågår arbeid med å revidere kompetanseplan innen helse og omsorg.

Det må jobbes med å utvikle gode fag- og arbeidsmiljø for godt omdømme og stabilitet i tjenestene. Det er særlig behov for helsepersonell med utdanning fra universitet/ høyskole, noe som er utfordrende å rekruttere og beholde i konkurranse med andre fagmiljø utenfor kommunen. Det er også utfordringer med å rekruttere helsesykepleiere, samt psykolog, psykisk helsearbeidere, men også personell med kompetanse innen demens/eldreomsorg, noe som vil kreve ekstra innsats. Det er derfor nødvendig å få stimulert personell til å ta nødvendige videreutdanninger innen flere av fagområdene.

Balsfjord kommune må arbeide for å beholde en stabil legedekning og hjelpepersonell i legetjenesten. For år 2022 må lokale tiltak styrkes for å fortsatt sikre stabilitet med leger, samtidig som ny kommuneoverlege på rekrutteres. Merarbeid som følge av Covid19 har medført til mye ekstra arbeid for helsetjenestene, inklusiv oppgaver tillagt kommuneoverlegene. Smittevernsarbeid, inklusiv vaksinerings vil trolig kreve stor innsats i 2022.

Fylkeslegen signaliserer at det i fremtiden kommer til å være fare for kollaps innen fastlegeordningen dersom ikke det gjøres tiltak for å sikre tjenestene i kommunene. Utfordringen er allerede nærværende tilstede i vår kommune da alle leger pendler inn til arbeid i kommunen, samtidig som Tromsø kommune mangler flere fastleger og har satt inn store tiltak for rekruttering.

FOREBYGGENDE TILTAK BARN OG UNGE

Flere barn og unge opplever press, krav og forventninger, hvor det er viktig at ansatte i kommunale tjenester har kunnskap fra

flere fagområder, som kropp og helse, psykisk helse, mobbing, vold og rusbruk. Ofte kreves flerfaglig kunnskap og tjenester for å imøtekomme behov for hjelp til utsatte barn og unge. Aktiviteter til alle barn og unge er viktig helsefremmende arbeid, og er bra for oppvekst, trivsel og bolyst. Tiltak innen forebyggende arbeid som BRY DÆ videreføres med små midler, og med bidrag fra private aktører. Nytt flerbrukshus fra 2021 (tidl. Fuglelia barnehage) vil også gi ungdommen en bedre arena for aktiviteter og nye tilbud, men det er også viktig å sørge for tilbud i hele kommunen, gjerne i samarbeid med frivillige resurser.

NAV er fra 2018 etablert som interkommunalt kontor med Storfjord kommune. Tjenestene har fokus på arbeid og velferdsordninger, samt fokus på å ivareta barns beste i forvaltningen. Det er etablert eget ungdomsteam for tilbud rettet mot denne aldersgruppen. Det er et behov å videreføre tiltak til barn, unge fra familier med lavinntekt for å gi alle muligheter for deltagelse og mestring. Dette omfatter også samhandling og integrering av bosatte flyktninger i lokalmiljøet.

SAMHANDLING

I 2022 vil det være behov for å videreutvikle samhandlingsarenaer både i kommunen, med spesialisthelsetjenesten og øvrige samarbeidspartnere. Pasientsentrerte helsetjenester og gode pasientforløp skal sikre tilbudet til mennesker med sammensatte lidelser og store helsemessige utfordringer. Målet for Balsfjord kommune skal være å gi tjenestetilbud til innbyggerne i tråd med intensjonen i samhandlingsreformen og gjeldende lovverk. Dette fordrer at kompetansebygging og rekruttering

vektlegges. Helse og omsorgstjenestene må arbeide med gode pasientforløp, effektiv drift, samt ivareta kvalitet i tjenestene for forsvarlige tjenester.

ELEKTRONISK SAMHANDLING/ IKT-
PLAN HELSE OG OMSORG

Helse og omsorgstjenesten har flere fagsystemer som samhandler internt i kommunen, og med eksterne samarbeidspartnere. Det kreves videreutvikling og kompetansehevende tiltak for å ta i bruk utvidende muligheter i fagsystemene og innen velferdsteknologi. Det jobbes med veiledere for å sikre utredning og dokumentasjon for tjenester og vedtak, samt tilbud i de ulike fagtjenester

6 INVESTERINGER

Årets investeringsprogram er fremkommet etter innmeldte behov fra enhetsledere i samarbeid med byggforvaltning. De fleste innmeldte behov tas ikke med videre på bakgrunn av at byggforvaltning har startet med kartlegging av status på kommunale bygg, som igjen vil danne grunnlag for fremtidige behov, både på drift og investering. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt så det kan ikke legges til grunn for årets budsjettprosess.

I påvente av kartleggingen er det for budsjettåret 2022 kun langt inn det som er vurdert påkrevd for at tjenestene skal kunne opprettholde forsvarlig drift.

Årets investeringsprogram er i det lave siktet. Hvor Nyjordveien er den største. At man ikke legger opp til flere investeringer i 2022 har sammenheng med at flere av investeringer av byggeteknisk art fra tidligere år ikke er ferdigstilt og det er utfordrende å følge opp mange investeringsprosjekter samtidig til oppfølging av den løpende driften.

I tillegg til fremlagt investeringsprogram vil det bli fremmet eget sak i 2022 om fremtidig skole i Malangen.

Det vil også bli fremmet eget sak vedrørende Skutvik bru når tallgrunnlaget

foreligger. Dette i tråd med kommunestyrevedtak 077/21.

Som følge av endring av oppstart av allerede vedtatte investeringer forskyves låneopptaket i takt med fremdrift.

Startlån fra Husbanken er ikke påkrevd i investeringsoversikten, men tas med for oversiktens del.

Årets lånebehov utgjør kr 7,3 mill. Resterende finansieres ved bruk av kapitalfond. Kapitalfondet ble tilført et større beløp i 2021 som følge av tilskuddet som var utbetalt fra fylkeskommunen vedrørende gang- og sykkelveien i Mestervik.

INVESTERINGER OG KLIMA

En rekke av de nye og pågående investeringsprosjekter har positive bidrag til klima. Dette gjelder for eksempel:

- BBS-oppgradering lys
- El-bil ladepunkt
- Malangstun- dører mv.
- Forprosjekt Laksvatn oppv.senter
- Rassikring Kirkeveien
- Fremtidig skole Malangen
- Rådhuset- ventilasjon mv.

6.1 FORSLAG TIL INVESTERINGSPROGRAM 2022

Oversikten viser forslag til investeringsportefølje for 2022 med finansieringskilde.

Nye investeringer 2022					
	Bruk av mva komp	Fra fond	Avsetning til fond	Nye lån	Sum finansiering
Fagfornyelse etter ny læreplan		625			625
Kjøp av lasterampe Bergnest havn		1 600			1 600
Nyjordveien	1 825			7 300	9 125
BBS - oppgradering av lys	662	2 650			3 312
El-bil ladepunkt		50			50
Forprosjekt oppgradering Laksvatn oppvekstsenter	40	160			200
Malangstun - prosjektering ombygging oppholdsrom skjermet avd	28	110			138
Malangstun - utskifting av dører og dørautomatikk	87	350			437
Rådhuset - ny heis	375	1 500			1 875
Egenandel rassikring Kirkeveien		1 000			1 000
KLP egenkapitalinskudd		1 261			1 261
Sum	3 017	9 306		7 300	19 623
Startlån				30 000	30 000
Kapitalinntekter - avsettes til investeringsfond			700		700
Sum inkl startlån og avstning til fond	3 017	9 306	700	37 300	50 323

*) alle tall i hele tusen

NY LÆREMIDLER/ LÆRERVERK

Høst 2020 ble det innført ny læreplan i grunnskolen. Høst 2021 investeres det i nye læremidler for utvalgte fag. I 2022 må resterende fag følges opp.

Utfordringen har vært at forlagene ikke har produsert nye læreverk i takt med at ny lærerplan er innført.

KJØP AV LASTERAMPE BERGNESET HAVN

Dagens lasterampen eies av Bergnestet Pukk og Grus og er i meget dårlig forfatning, og står i fare for å få bruksforbud. For å sikre vareleveranse over kai som grus, stein, stål osv anser man det som nødvendig å gå til anskaffelse av ny lasteramme som kommunen eier. Vareleveranse over lastrammen vil generere gebyrinntekt.

NYJORDVEIEN

Dagens vei er ødelagt, og det er stor fare for videre skade på veggrunnen. Bæreevnen oppgradering fra 8 til 10 tonn Veien må utbedres med fresing av topplag, asfaltering og grøfting. Totalt er det ca 3 km veistrekning som må oppgraderes.

OPPGRADERING AV LYS PÅ BBS OG GAMMEL DEL AV HELSESENTRET

Ved sengepostene erstattes dagens lys med hvite elektrokanaler på vegg over sengepost. Elektro kanaler innehar nødvendig utstyr som rikelig mange 230V stikkontakter, USB lade uttak for telefoner, bryter/dimmer og pasientsignal anlegg trykknapp. Under elektro kanal installeres det dim bar led-list lys. Over elektro kanal installeres det bevegelige hygienisk led leselys.

Dagens kabelkanaler må flyttes.
I alle rom oppgradere lysarmaturer til led armatur, og det vil bli vurdert bevegelse sensor på enkelte steder.
En investering i ledlys vil gi en strømbesparelse stipulert til kr 300000 pr år. 1/4 effekt år 2022.

EL-BIL LADEPUNKT

Utviklingen innen bilbruk og krav til miljø og CO2 utslipp fra biler, tilsier at det vil være behov for å investere i ladepunkter både for hjemmetjenesten, ansatte og besøkende på flere av kommunens bygg. Bortsett fra i Nordkjosbotn er det ingen steder i kommunen hvor det er interessant for kommersielle leverandører å etablere ladestasjoner, og det er derfor behov for at dette gjøres i egen regi.
I 2023 skal en stor del av den leasede bilflåten byttes ut, og siden det tenkes hybrid eller ren el-bil, må det være en viss infrastruktur for lading på plass til da.
I 2022 legger det opp til planlegging av investeringen.
For hvert ladepunkt må det påregnes kr 500 000 i utgift.

INVESTERINGER I TILKNYTTNING TIL MALANGSTUN

I dag er det ikke tilfredsstillende låsing av skjermet avdeling med demente brukere, og dagens branndør tilfredsstillende ikke kravene til brannklassifisering. Det er derfor påkrevd med ny branndør med adgangskontroll og panikkbeslag. Dette er også påpekt i Branntilsyn.
Ytterdører er nedslitt, trekkfulle og har ikke tilfredsstillende automatikk og må erstattes med ny. For bedre sikkerhet erstattes nøkler med nøkkelfri adgangskontroll.
12 stk balkongdører er trekkfulle slår seg i fuktig vær som igjen fører til problem med å låse, som ansees som uforsvarlig på en institusjon.

Kjøkken og stue på avdeling for demente er i dag i samme rom. Demente brukere av stue blir forstyrret av aktiviteter på kjøkkenet, og dette er ikke heldig for en demente beboere og rommet på derfor ombygges. Det avsettes midler i 2022 for prosjektering av dette.

FORPROSJEKT OPPGRADERING AV LAKSVATN OPPVEKSTSENTER

Dagens bygg er nedslitt og har behov for renovering/oppgradering. I den forbindelse er det ønskelig å se på om bygget er formålstjenlig eller om det er må gjøres ombygginger for bla å tilfredsstill et behov for endring av inngangspartiet til barnehagen samt øke kapasitet til vogner.

RÅDHUSET – NY HEIS

Dagens heis er utgått på dato og det er varslet fra heiskontroll at heisen neppe vil bli godkjent ved nest kontroll. Ved en stopp kan det ikke skaffes nye deler. For å ivareta krav om universell utforming er det påkrevet med ny heis.

RASSIKRING KIRKEVEIEN - EGENANDEL

Etter jordrasen som gikk i Kirkeveien høsten-2020 er det gjennomført grunnundersøkelse og NVE har konkludert med at området må rassikres. Fordi rassikringen vil gjelde for flere boenheter, sikring av avløpsledning for pumpestasjon tilhørende Balsfjord kommunalteknikk og rassikring av offentlig vei kan egenandelen tas over investeringsbudsjettet.

EGENKAPITALINNSKUDD KLP

Kommunen plikter og øke årlig kommunens egenkapital i KLP ut i fra forhold til fremtidige forpliktelser. For 2022 er dette beregnet til kr 1 261 000. Utgiften skal i henhold til regnskapsreglene føres over investeringsbudsjettet, men kan ikke finansieres med lånemidler. I 2022 legges det opp til at dette finansieres 100% med bruk av ubundet kapitalfond.

SÆRSKILT OM FRAMTIDIG SKOLE I MALANGEN

Kommunestyret vedtok i ksak 016/21 igangsetting av utredning av ny skole i Malangen.

I og med at det ikke er gjort vedtak om bygging legges prosjektet ikke inn i investeringsbudsjett.

Dersom det på nyåret blir vedtatt bygging, med byggestart sommer 2022 og fullføring i 2023 så må investeringsbudsjett 2022 reguleres, og resterende fanges i investeringsbudsjett 2023 neste høst. Effektene i *driftsregnskapet* (renter/avdrag) vil i all hovedsak komme fra 2023, og vil måtte fanges når økonomiplan rulleres neste år.

Et prosjekt på eksempelvis kr 100 mill vil få en rente/avdragseffekt etter ferdigstillelse på kr 5 mill pr år (gitt avdragstid 40 år og hvis rente 2,5%). Et slikt prosjekt vil dermed ha merkbar innvirkning på budsjettbalansen i fremtidige økonomiplaner.

PÅGÅENDE PROSJEKT FRA TIDLIGERE ÅR SOM OVERFØRES TIL 2022

Prosjektnavn	Opprinnelig budsjett
Utbygging Bergnest havn	10 000
IKT plan	4 754
HR verktøy	200
Digitalisering av eiendomsinformasjon	250
Programvare planregister/innsyn	125
Kvienskogen omsorgsboliger	58 321
Ny brannstasjon og tomtekjøp	33 478
Kjøkkenen BBS	10 386
Rådhuset –ventilasjon	3 346
Rådhuset – varmekilde/elektrokjele	4 000
Prosjektering tilbygg Nordkjosbotn skole	187
Prosjektering ny skole Malangen	2 500
Sandselva bru	3 125
Sneve boligfelt	8 542

*) alle beløp i hele tusen

Utredning av utbygging Bergnest havn har pågått over lang tid og er nå i fasen hvor man må søke om mudrings- og dumpingstillatelse hos fylkesmannen. Prosjektet for mudring og molo må lyses ut i egen konkurranse. Når endelig plan er utarbeidet vil det påkrevs egen politisk sak for endelig vedtak om utbygging.

Det gjenstår noe arbeid vedrørende tidligere IKT plan, digitalisering av eiendomsinformasjon og programvare planregister/innsyn. Ingen nye IKT investeringer for 2022 ligger i budsjettet

Arbeidet med å innføre bedre rutiner vedrørende oppfølging av sykemeldte og sykkelønsrefusjoner påkrevs kjøp av fagprogram i en eller annen kategori.

Opprinnelig løsning fra leverandør viste seg å ikke holde mål og de jobber med en ny versjon. Arbeidet er av den grunn satt på vent.

Ved Kvienskogen omsorgsboliger gjenstår det arbeid med bla sansehage, «carport» for elektriske rullestoler, boder. Arbeidet var forventet slutført i 2021, men av forskjellige grunner ble dette ikke gjennomført og må utsettes til 2022.

I budsjettet for 2018 ble det innvilget kr 31 478 til ny brannstasjon. Etter grunnundersøkelsen som har vært gjennomført anser man ikke ønsket lokasjon som egnet og det jobbes med nye alternativer. I tillegg er det bevilget kr 2 mill til tomtekjøp.

Ombygging av kjøkken BBS er nå i en fase hvor det vil bli lagt ut på anbud. Forventes gjennomført i 2022.

Arbeidet med utskifting av ventilasjon og varmekilde/elektrokilde på rådhuset har jobben må utføres sommertid da det må tas hull i tak. Forventet utført i sommer 2022.

Prosjekteringen av ny skole i Malangen er under arbeid og det vil bli fremlagt sak til politisk på nyåret 2022 om veien videre.

Arbeidet med Sandselva bru må vent til rett sesong og forventes ikke å være ferdig før høsten 2022.

Kommunestyret vedtok i sak 055/21 å iverksette utvikling av Sneve boligfelt. Forventet oppstart i 2022.

7 DRIFTSTILTAK

7.1 INNARBEIDDEDE DRIFTSTILTAK

Parallelt med arbeidet med driftstiltak er alle rammene gjennomgått mht. konsekvensjustering av faktisk driftsnivå, med henblikk på å fange opp prisøkninger og lignende. Dette består av mange, og i hovedsak små, justeringer, og er ikke synliggjort. Der slike momenter har vært i en gråsoner mot «driftstiltak» er de definert inn i kategori «driftstiltak» av hensynet til synliggjøring ovenfor kommunestyret. Oversikten nedenfor er sortert pr rammeområde, og viser hvilke «tiltak» som er innarbeidet.

Innarbeidede driftstiltak (1000 kr)	2022	2023	2024	2025
Politisk Styrings-/folkevorganer				
Valg 2023 og 2025	0	381	0	381
Økonomienhet				
50% stilling controller økonomi	128	386	386	386
Personalenhet				
100 % IKT Rådhuset, ikt drift	0	653	653	653
Plan og forvaltning				
Gebyrinntekter ulovlighetsoppfølging/tilsyn	-163	-653	-653	-653
Planleggerkapasitet også i 2024 og 2025	0	0	659	659
Havn				
Asfaltering av veg / havneområdet	0	0	0	0
Brann og redning				
100 % still Branningeniør	0	0	0	0
Næringsarbeide				
Midlertidig vakanse 100% næringskonsulent	-823	0	0	0
Fellesutgifter sentraladm				
Merking scooterløype Finndal mot Målselv	24	-6	-6	-6
Økning driftstilskudd statlig sikret friluftsområdet	40	40	40	40
Økt bevilgning krisesenter (ksak 072/21)	342	342	342	342
Veg				
Spyling av kummer og overvannsledninger.	350	50	50	0
Sand skole				
Oppheve tilbud om SFO Sand	-26	-62	-62	-62
Fellesutg. skole, SFO og voksenoppl.				
Leirskole - nullstille vedtak fra budsjett 2021	-152	-297	-233	-259
Leirskole 2022-2025	269	218	273	199
Ungt entrepenørskap	38	38	38	38
Nordkjosbotn barnehage				
9% økning renholdstilling - fast	41	41	41	41
Moan barnehage				
Midl. besparelse Moan bh., 100% assistent	-437	0	0	0
50% midl. still. assistent Moan bh. (flyktningsfond)	0	0	0	0

Forts. innarbeidede driftstiltak (1000 kr)	2022	2023	2024	2025
<u>Omsorgstjen Malangen</u>				
50% stilling helsefagarbeider hjemmetjenesten	249	249	249	249
<u>Balsfjord bo- og servicesenter</u>				
18 % stillingshjæmme boavd/demensavd/natt	79	79	79	79
<u>Boligtjenesten funksjonshemmede</u>				
40% praktisk bistand Roffa 2	60	60	60	60
493% still -Praktisk bistand/helsehj. ny beboer Midttun	415	415	415	415
<u>Hj tien Nordkjosb/ Laksvatn</u>				
100% still personlig assistent - videreføring fra 2021	510	0	0	0
<u>Felles helse og omsorg</u>				
Arbeidstøy: ytterjakker hjemmespl./hjemmetj.	80	15	0	0
Kommunal andel e-helseløsning (helsenett)	438	438	438	438
40% Frivillighetskoordinator. ksak 028/21.	230	230	230	230
<u>Barnevern</u>				
Økte utg ihht barnevernreformen	1 108	1 108	1 108	1 108
<u>Flyktninger</u>				
50 % still. flyktningekonsulent (finans: flyktn.fond)	0	0	0	0
<u>Helse og familieenhet</u>				
Stabilisering legetjenesten	590	457	280	59
Tidsbegrenset oppfølging/ettervernstiltak	440	440	0	0
250 % stilling omsorgstiltak	1 528	763	763	763
40% Helseoppfølging assistent skoleelev	118	0	0	0
<u>Byggefóvaltning</u>				
Alarmeroverføring sykesignalanlegg	45	0	0	0
Hjertestarter lokalisert på rådhuset	15	0	0	0
Oppgradering av utleiebygg	1 000	0	0	0
Takstiger kommunale bygg	85	20	20	0
<u>Renter og avdrag</u>				
Avdragsutsettelse	-3 000	-1 000	-1 000	-1 000
Forskyvning invest.prosjekter	-2 018	-1 113	0	0
Renteoppgang	0	1 100	1 650	1 650
<u>Årsoppgjørdisposisjoner</u>				
Rammekutt/ innsparingskrav	-2 060	-13 250	-13 250	-13 250
Sluttaldering avsetning/bruk fond	-8 680	416	-453	118
Nettosum innarbeidede tiltak	-9 136	-8 444	-7 884	-7 323

7.2 IKKE INNARBEIDEDE DRIFTSTILTAK

I budsjettprosess er det kommet en rekke innspill på driftstiltak som det ikke er funnet rom for. Disse synliggjøres nedenfor.

Tiltak som ikke er prioritert (1000 kr)	2022	2023	2024	2025
Personalenhet				
Support It	40	40	45	45
5 % økning renhold Rådhuset	24	24	24	24
50 % stilling arkivtjeneste	256	256	256	256
Næringsarbeide				
Avsetning til kommunalt næringsfond	800	800	800	800
Fellesutgifter sentraladm				
Tilskudd til unge etablerere	1 000	0	0	0
10% still. økt frikjøp hovedvernombud	61	61	61	61
Veg				
Bergli bru, Øverliveien	250	0	0	0
Generell vedlikehold kommunale grusveier	1 750	0	0	0
Generelt vedlikehold av bruer	200	200	200	200
Laksvatn Oppvekstsenter				
Solavskjerming vinduer adm.- og lærerrom	60	0	0	0
Nordkjosbotn skole og SFO				
Lekeapparat/oppgradering av uteområdet	300	0	0	0
Storsteinnes skole, SFO				
Ladeboks for el-biler	0	0	0	0
Fellesutg. skole, SFO og voksenoppl.				
Funksjonstillegg kontaktlærer økning i sats	382	382	382	382
Gjeninnføring av MOT i Balsfjordskolen	12	48	84	120
Miljøarbeider i Balsfjordskolen	1 366	1 366	1 366	1 366
Oppheve gratis SFO til 1.trinn fra oppstart av skoleåret 22/23	-385	-925	-925	-925
Oppheve gratis SFO til 1.trinn fra 01.01.22	-925	-925	-925	-925
Sommeråpent SFO	92	0	0	0
Nordkjosbotn barnehage				
Pedagogisk arbeid med lek og aktivitet	39	39	39	39
Service printer/kopimaskin	15	15	15	15
Øke samlepost forbruksmateriell	28	28	28	28
Moan barnehage				
Sovekrybber	48	48	48	0
Fellesutgifter barnehager				
Maks pris barnehage 2022	-549	-549	-549	-549
Omsorgstjen Malangen				
100% off. godkjent sykepleier eldresenter	676	676	676	676
50 % helsefagarbeider eldresenter	249	249	249	249

Forts. tiltak som ikke er prioritert (1000 kr)	2022	2023	2024	2025
<u>Balsfjord bo- og servicesenter</u>				
Kreftomsorg fellestid	130	130	130	130
Tiltak mot uro i bo-avdeling	598	598	598	598
<u>Boligtjenesten funksjonshemmede</u>				
109 % økt still. behov i avlastningsbolig	757	757	757	757
60% praktisk bistand - Roffaveien bofellesskap	402	402	402	402
<u>Hj tjen Nordkjosb og Laksvatn</u>				
198 % stilling -Nattjeneste hj.tjenesten østsiden	1 437	1 437	1 437	1 437
<u>Felles helse og omsorg</u>				
Multidosepakking av legemidler	378	441	441	441
<u>NAV Sosial iks</u>				
50 % familieveileder	212	212	212	212
<u>Helse og familieenhet</u>				
Økning omsorgsstønad	788	788	788	788
Økt avlastning - 2 ungdommer	63	63	0	0
145 % sykepleier legevakt	486	959	959	959
20 % legeressurs - samhandling intern-eksternt	201	201	201	201
<u>Kultur og integreringsenhet</u>				
Øke adm. ressurs felles enhetsleder kultur og integrering med 20 % stillingsøkning	164	164	164	164
<u>Byggeforvaltning</u>				
Alarmsendere kommunale bygg	155	0	0	0
Arbeidsmiljøtiltak Roffaveien 18 - bolig for funksjonshemmede 2022	230	0	0	0
Bil vaktmestertjenesten	135	100	100	100
Ekstra oridnær prisstigning materiell	200	0	0	0
Forebygge overgrep i barnehager - forbedre innsyn	219	0	0	0
Garasje Roffaveien 18 (bolig for funksjonshemmede) v1	35	0	0	0
Generell oppgradering og arb.miljøtiltak Rådhuset	650	450	450	450
Gjerde rundt sanselage/vinterhage BBS	15	0	0	0
Helsestasjon	400	0	0	0
Kjøkken Malangen barnehage avd. Skrållan 2021	120	0	0	0
Kjøkkeninnredning og skaplass Midtun	32	0	0	0
Komfyrer og ventilatorer på Støa og Åttringen	65	0	0	0
Laksvatn barnehage - tilbygg vognskur	300	0	0	0
Laksvatn barnehage, kjøkken	160	0	0	0
Laksvatn oppvektsenter - varmestyring	100	0	0	0
Laksvatn skole, diverse oppgradering.	1 200	0	0	0
Malangen barnehage avd. Skrållan 2022 - Ny port	50	50	0	0
Moan barnehage - verandadør felles kjøkken	60	0	0	0
Ombygging av garasje Kirkeveien 2021	65	0	0	0
Reparasjon Heisanlegg Balsfjord Helsecenter	130	0	0	0
Sentralt Driftskontroll Anlegg for kommunens bygg	120	100	100	85
Utbedring tak Kirkeveien bofellesskap	85	0	0	0
Uteområder Malangen barnehage avd. Skrållan	50	50	0	0
Utvendig vedlikehold Nordkjosbotn skole 2021	60	0	0	0
Vinduer Malangen barnehage avd. Skrållan 2021	50	50	0	0
Nettosum tiltak ikke prioritert	16 090	8 785	8 613	8 586

8 DE ENKELTE RAMMEOMRÅDENE

8.1 FOLKEVALGTE ORGAN

Budsjettrammen skal dekke driften av:

- Ordfører, varaordfører
- Kommunestyret
- Formannskapet
- Administrasjonsutvalget
- Forhandlingsutvalget
- Kontrollutvalget, kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester fra interkommunale selskaper hvor kommunen er medeier.
- Forliksrådet
- Ungdomsrådet
- Kommunalt råd for eldre
- Kommunalt råd for og mennesker med nedsatt funksjonsevne

I budsjettrammen er det forutsatt at driften videreføres på samme nivå som i 2021, med følgende justeringer:

- Budsjett for valg 2021 er tatt ut (ligger inne for årene 2023 og 2025 (jfr tiltak i kap 7.1).
- Forslag til budsjettramme for kontrollutvalget/ revisjonstjenester iht. kontrollutvalg sak 24/21 er innarbeidet.

8.2 RÅDMANN OG RÅDMANNENS STAB

Stillinger som innbefatter området er rådmann, kommunalsjefer og fagrådgivere.

Rammen skal dekke rådmannsnivåets virksomhet innen arbeidsområdene;

- Overordnet administrasjon og ledelse.
- Overordnet utrednings og utviklingsarbeid, sentralt ledet prosessarbeid.
- Ledelse og styring av prosjektarbeid innen arealplanarbeid og industrietableringer.
- Helhetlig forvaltning, samordning og koordinering, generell rådgivning.
- Opplærings og utviklingstiltak for ansatte i kommunen.
- Sentrale juridiske saker, beredskap – overordnet ansvar i forhold til forebygging og krisetiltak.
- Koordinering og fremføring av kommunens overordnede planarbeid hva gjelder kommunen som helhet eller sektor.
- Overordnet koordinering av kommunens totale tjenesteportefølje.

Målsettingen for rammeområdet er:

- Helhetlig administrasjon og ledelse inkludert forvaltning, koordinering og samordning av kommunens totale ressurser – personell og materiell.
- Få til en gjennomtenkt og styrt vekst og utvikling av kommunen.

Rådmannsnivåets viktigste oppgave er å lede forarbeid før, og iverksetting etter politiske vedtak, og samtidig ivareta videreutvikling av kommunen.

Budsjettrammen er justert for:

- 2 årsverk øk.rådgivere og 1 årsverk personalrådgiver er flyttet til hhv. økonomienhet og personalenhet.
- Engangsbevilgning 2020/2021 ifm. sluttoppgjør tidl. rådmann (ref k-sak 21/20 og 54/20) er trukket ut av budsjett.

8.3 ØKONOMIENHET

Budsjettrammen dekker økonomienhetens virksomhet innen overordnet økonomiforvaltning, regnskap og løpende drift.

Herunder ligger ansvar for å ivareta budsjettprosesser, kommunens løpende økonomioppfølging/rapportering, finansforvaltning, regnskapsføring, årsregnskap, inngående/utgående fakturabehandling, lønn, eiendomsskatt, startlån, bostøtte. Enheten ivaretar også regnskap for PPT, Ishavskystens friluftsråd, Balsfjord kommunalteknikk, Midttun boligstiftelse, samt et legat.

Enheten har i basisbudsjett 8,1 årsverk. Disse årsverkene er flyttet fra tidligere ramme 13 økonomi/interntjenesten og dels fra ramme 11 rådmannens stab.

Det er foreslått økning med 0,5 årsverk, jfr tiltak «controller».

Målet for 2022 er at den nye enheten «går seg til» i forhold til nye arbeidsoppgaver og ansvar. Samtidig vil det langsiktige målet være å videreutvikle kommunens økonomiforvaltning, både på strategisk/overordnet nivå, og i den daglige drift.

8.4 PERSONALENHET

Budsjettrammen skal dekke overordnet personalforvaltning, strategisk arbeidsgiverpolitikk og rådgivning i personalsaker.

Enheten drifter, vedlikeholder og videreutvikler kommunens IKT-løsninger, informasjonssikkerhet, web ansvar samt personvern. Videre ivaretas oppgaver som post, arkiv, skanning og journalføring, sekretariat for administrasjonsutvalg,

arbeidsmiljøutvalg, politiske møter og ulike råd.

Drift av servicetorg, koordinering av hovedtillitsvalgtordningen.

Enheten har store driftsutgifter som er direkte relatert til kommunens fellesutgifter innenfor flere områder, og særlig innen IKT. Utgifter til drift, vedlikehold og brukerstøtte til kommunens fagprogrammer er samlet i IKT budsjettet, som utgjør en betydelig utgiftspost. En stabil drift av kommunens IKT er et overordnet mål, med spesielt fokus på digitalisering, nettverk og datakommunikasjon.

Personalenheten består av 9,25 årsverk og er et viktig servicesenter for mange administrative fellesoppgaver. Vi jobber kontinuerlig med å videreutvikle gode rutiner samt ha gode opplæringsarenaer på de ulike områdene.

For 2022 vil Personalenheten jobbe for helhetlig og samordnet personalforvaltning, fortsette med å se på ulike løsninger for å jobbe mer effektivt, og samtidig yte god service til våre innbyggere. Det er også viktig å legge til rette for god samhandling mellom enhetene, og at infrastrukturen innenfor IKT er best mulig.

8.5 PLAN OG FORVALTNING

Rammen skal dekke enhetens virksomhet innen plan- og byggesaksbehandling (inkludert ulovlighetsoppfølging), kart-, matrikkel- og oppmålingstjenester.

Med den stramme budsjettrammen må plan og forvaltning ha særlig oppmerksomhet på følgende områder: Service, samarbeid og effektivitet innenfor saksbehandling og veiledning. Det må

fortsatt være fokus på å bygge en robust enhet der kompetanse kommer til nytte på tvers av fagområdene, og på den måten gjøre enheten mindre sårbar.

For å ivareta tjenesten har enheten 6 årsverk til rådighet.

For 2022 har enheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Yte en god service og stadig søke tiltak med formål å effektivisere måten vi jobber på
- Starte opp revidering av eldre reguleringsplanverk
- Integrere kontrollfunksjonen i den daglige oppgaveporteføljen

8.6 VEI

Budsjettrammen skal dekke Veiforvaltningens virksomhet innen;

veivedlikehold, og dekker i hovedsak brøyting, høvling, grøfting kantklipp og akutt vedlikehold. Under akutt vedlikehold regnes flomskader, utglidninger i veikropp og lignende forhold. Særlig våren med snøsmelting og teleløsning skaper ofte store utfordringer.

Veiforvaltningen har 1 årsverk.

Med den stramme budsjettrammen må veiforvaltning ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Inngåelse og oppfølging av kontraktarbeider på brøyting, kantklipp og høvling. Forebygging av skader som følge av nedbør og teleløsning.

For 2022 har veiforvaltning følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Veiforvaltningen sliter med lange etterslep på vedlikehold, og da spesielt for bruer. Det utredes vedlikeholdsprosjekter for

bruer som forelegges politisk behandling årlig.

Nasjonalt fokus på dårlige rekkverk langs våre veier har ført til kartlegging av situasjonen for kommunale veier også i Balsfjord kommune. Akutte tiltak er gjennomført i 2021. Det planlegges videre innsats for å bedre situasjonen.

Vedlikehold av kommunale grusveier er en kontinuerlig prosess som stadig må følges opp. Riktig dosering av veikroppen for best mulig vandrenering, samt grøfting og sikkrenner har hovedfokus.

8.7 HAVN

Budsjettrammen virksomhet innen;

Drift og vedlikehold av havneanlegg på Bergneset og Tennes. Havn leverer tjenester for alle som sender og mottar varer over Bergneset havn. Inntekter fra virksomheten dekker utgifter til lønn og drift av kaiområdet. Herunder brøyting, belysning, kontorlokaler mm.

Budsjettrammen har 1 årsverk.

Med den stramme budsjettrammen må Havn ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Bruk av overtid.
- Effektiv utnyttelse av kaianlegget for å hindre unødige forsinkelser, og på det viset skape større inntekter.

For 2022 har Havn følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Bergneset havn planlegges utvidet for å klare en stadig økende godsmengde. Planleggingen av første byggetrinn er allerede godt i gang, og det mangler bare svar fra Fylkesmannen for å starte

prosjektet. Det er tatt i bruk oppfølgingssystem for automatisk registrering av skipsanløp og fakturering, noe som forventes å gi bedre planlegging og effektiv drift.

8.8 BRANN OG REDNING

Budsjettrammen skal dekke Brann og redning sin virksomhet innen å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede tilsiktede hendelser.

Samt sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Enheten består av 4,19 årsverk. Herav 2 knyttet til feiing.

Enheten har i tillegg følgende lovpålagte oppgaver:

- Kommunal beredskap mot akutt forurensning.
- Bistandsplikt til andre nødetater, helsetjenestene og nattevakter på boliger/ institusjoner ved behov.
- Feiing/ tilsyn av piper i bolighus, fritidsboliger og næringsbygg med fyringsanlegg

Ikke lovpålagte oppgaver som:

- Heisalarmer fra Storsteinnes omsorgsbolig, Storsteinnes helsesenter

Brann og redning er bærebjelken i den kommunale beredskapen. Dette innebærer et spesielt ansvar i arbeidet med å forbygge og begrense uønskede hendelser.

Med den stramme budsjettrammen må brann og redning ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Når Tromsø brann og redning v/ forebyggende avdeling, utfører tilsyn i Balsfjord på særskilte objekt, vil det medføre en del ekstra reiseutgifter som vil være vanskelig å beregne.
- Balsfjord brann og redning må ha fokus på bemanningssituasjon, og mannskap med sjåførkompetanse.
- Variasjon i utrykninger vil nødvendigvis føre til variasjon av utbetalinger til mannskap og befall.

For 2022 har brann og redning følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Verne liv, helse og miljø mot brann og eksplosjonsulykker.
- Ved brann, eksplosjon og andre ulykker, begrense skadene
- Jobbe aktivt med brannforebyggende arbeid i beredskap og feiertjenesten.
- Sikkerhet gjennom god HMS for mannskaper er noe brannvesenet hele tiden må ha fokus på.
- Brannforebyggere (feier) er kommet ajour med feiing/tilsyn boliger og hytter 2021 og fortsetter 2022 med vanlig fremdrift.

8.9 LANDBRUK

Budsjettrammen skal dekke landbruk sin virksomhet innen forvaltning og næringsutvikling innen jord- og skogbruk samt viltforvaltning, tilskuddsforvaltning innenfor jord- og skogbruk, og kommuneveterinærordningene.

Budsjettrammen har 3,4 årsverk. Enheten ledes av samme leder som på plan og forvaltning.

Med den stramme budsjettrammen må landbruk ha særlig oppmerksomhet på følgende områder. Service, samarbeid og effektivitet innenfor saksbehandling og

veiledning. Det må fortsatt være fokus på å bygge en robust enhet der kompetanse kommer til nytte på tvers av fagområdene, og på den måten gjøre enheten mindre sårbar.

For 2022 har enheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Yte en god service til næringen og involverte parter.
- Søke tiltak med formål å effektivisere måten vi jobber på.
- Bidra med veiledning og motivasjon til generasjonsskifter innen landbruket, utbygging/renovering av driftsbygningene og ny næringsutvikling i landbruket.
- Starte opp landbruksprosjekt med fokus på tilleggsnæring.
- Fokus på driveplikt og jordleiekontrakter
- Fokuserer på potensialet innen skogbruk.
- Få i stand ny avtale om veterinærvaktordning og utrede en fire delt vaktordning.

8.10 FELLESUTGIFTER SENTRALADMINISTRASJON

På rammeområdet håndteres en rekke forhold; lisenser KS, personalforsikringer, lønn hovedtillitsvalgte, sentral avsetning lønnsnett (som fordeles etter hvert jfr. kap. 2.8), bevilgningsgebyrer og kontroll, de fleste kommunale tilskudd mv.

Budsjettrammen for 2022 er i prinsipp samme som i 2021, men korrigert for følgende:

- Oppdatert avsetning for lønnsvekst.
- Engangsbevilgninger for 2021 (tilskudd 1.gangsetablerere,

bygdekino og arealplan/sak 014/21) er trukket ut av rammen.

- For nye tiltak innenfor rammeområdet vises til kap.7.

Når det gjelder tilskuddene som dekkes på dette rammeområdet fremlegges egen sak til kommunestyret som behandles i samme møter som budsjettet.

Budsjettrammen er harmonisert med denne saken.

8.11 LAKSVATN OPPVEKSTSENTER

Budsjettrammen skal dekke Laksvatn oppvekstsenter sin virksomhet innen grunnskole 1–10 kl., SFO og barnehage.

	Ant. barn	Årsverk
Elever	50	8,9
Barn Sfo	11	1
Barn i barnehagen	19	5,4
Merkantil		0,5
Renholder (barneh./skole/SFO)		1,7
Assistent skole		1,1

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret;

- Gi alle barn og elever et godt pedagogisk og tilrettelagt SFO-, barnehage- og skoletilbud i samsvar med sentrale og lokale planverk.
- Nærværarbeid og sykefraværsoppfølging.
- I inneværende skoleår har vi effektivisert spesialundervisninga ved å integrere den mer inn i ordinær undervisning. Samtidig jobber vi med å heve kvaliteten og forbedre oppfølging av enkelteleven.

- Fokus på tidlig innsats for å sikre grunnleggende ferdigheter tidligst mulig.
- Enheten må være oppmerksom på vikarbruk, samt innkjøp.
- Fortsette jobben med å ivareta et godt klima for samarbeidet med foresatte

For 2022 har Laksvatn Oppvekstsenter følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Skolen – læring for alle :

Ha dybdelæring, tverrfaglighet, demokrati og medborgerskap i fokus. Systematisere og følge opp kartleggingsresultat og bruke dataene til refleksjon og læring. Uteskole 1.-3.trinn. Skape et trygt og godt læringsmiljø for økt trivsel og læringsresultat. Jfr. Opplæringsloven kap. 9 A. Benytte Link og MSO (medisinstudentenes seksualopplysning) som ressurser for å ivareta folkehelse og livsmestring. Jobbe aktivt med skoleutvikling gjennom aksjoner og tiltak initiert gjennom både IBS og oppfølgingsordningen.

Barnehagen:

Integrere prosjektet Inkluderende barnehagemiljø (IBS) i barnehagens årsplan. Prosjektet gjennomføres ved å bruke konkrete arbeidsmetoder som inkluderer og engasjerer barnegruppa. Ha fokus på overgangen barnehage-skole. Gjøres gjennom sammenslåing av uteskole og 5-årsgruppa i deler av skoleåret, samt gjennom førskolen.

8.12 NORDKJOSBOTN SKOLE

Budsjettrammen skal dekke Nordkjosbotn skole sin virksomhet knyttet til undervisning, leksehjelp og SFO, i tråd

med Opplæringslova og forskriftene til denne.

Nordkjosbotn skole (1.-10.) har 120 elever. Skolen har 19,87 årsverk inklusiv ledelsen. I tillegg har vi 7,40 assistentstillinger inkl. SFO, ekstra ressursvedtak og merkantil. I tillegg har enheten 1,19 årsverk renhold. Enheten har tilsynelatende mye ressurser både ifht elevtallet. Dette pga 10 elever med 1:1 oppfølging. 26 barn benytter seg av SFO- tjenesten. Av disse er det 13 elever på 1.trinn som har gratis SFO-plass.

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret:

- Gi et pedagogisk forsvarlig tilbud for samtlige elever ved skolen jmf. LK-20 og Opplæringsloven.
- Videreutvikle og revidere skolens egne planer og reglement, samt følge kommunale planer.
- Gi et trygt og godt SFO- tilbud.

Med den stramme budsjettrammen må Nordkjosbotn skole ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Organiseringen av det daglige undervisningstilbudet
- Være restriktiv på vikarbruk, innkjøp, kurs og konferanser
- Følge opp HMS og ansatte som er sykemeldt.

For 2022 har Nordkjosbotn skole følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Deltakelse i Inkluderende skolemiljø, og oppfølgingsordninga via UDIR. Fokus på bedre skolemiljø, samt bedre resultater på nasjonale prøver, eksamen og grunnskolepoeng ved å ta i bruk systematisk kartlegging av elevene
- Fokus på Opplæringsloven §9A og Elevenes skolemiljøplan. Jobbe målrettet for aktivisering av elevene i friminuttene spesielt med tanke på å forebygge mobbing

- Bruke undervisning som er praktisk, relevant, utfordrende og variert undervisning.
- Trivsel for både elever og ansatte.

8.13 STORSTEINNES SKOLE/ SFO

Budsjettrammen skal dekke Storsteinnes skole sin virksomhet knyttet til undervisning, leksehjelp og SFO, i tråd med Opplæringslova og forskriftene til denne.

Storsteinnes skole er en fullført grunnskole og hadde 277 elever ved skolestart, 23.08.21. Skolen har 33,21 årsverk til undervisning, administrasjon og merkantil. I tillegg har enheten 5,95 assistentstillinger inkl. SFO og 3,0 renholdstillinger. Pr. 01.10.21 benytter 52 barn seg av skolens SFO- tilbud.

I og med budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret:

- Elevene ved skolen skal ha et trygt og godt skolemiljø
- Et pedagogisk forsvarlig opplæringstilbud for alle skolens elever
- Et trygt og godt tilbud om SFO og leksehjelp
- Videreføre vedtatte lokale planer og retningslinjer for Balsfjordskolen.
- Utstyr til gjennomføring av «Læring i friluft»
- Sosialpedagogiske tiltak for elever med sammensatte utfordringer.
- Økt godtgjørelse for kontaktlærere
- Miljøarbeider i skolen

Med den stramme budsjettrammen må Storsteinnes skole ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Det daglige undervisningstilbudet må

løses på en forsvarlig måte etter lovverk for skole og SFO. Organisering av klasser og grupper med spesialundervisning må sikre at alle elever opplever et trygt og godt skolemiljø som gir læringsutbytte.

- Kjøp av skolemateriell (bøker, maskiner, lisenser, utstyr/hjelpemidler) må prioriteres gjennom en helhetlig skisse.

For 2022 har Storsteinnes skole følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Videre skoleutvikling som lærende organisasjon med fokus på:

- Utvikling av et inkluderende skolemiljø
- Tilpassa opplæring for den enkelte
- Konkretisere mål for aksjoner med bakgrunn i analyse av data og observasjoner
- Læring i friluft

8.14 SAND SKOLE

Budsjettrammen skal dekke Sand skole sin virksomhet innen; Grunnskoleopplæring 1.-10 trinn, leksehjelp og SFO tilbud. Innværende skoleår er det 103 elever, 12 elever som benytter leksehjelp og 3 som benytter SFO tilbudet.

Skolen har 14,82 årsverk til undervisning, administrasjon og merkantil. I tillegg har enheten 3,52 assistentstillinger og 2 hele renholdstillinger.

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret:

- Elevene ved skolen skal ha et trygt og godt skolemiljø jamfør bestemmelsene i Opplæringslovens kap. 9A
- Et pedagogisk forsvarlig opplæringstilbud for skolens elever

jmf. Opplæringsloven og gjeldende læreplanverk.

- Et trygt og godt tilbud om leksehjelp i hht bestemmelsene i Opplæringsloven med forskrifter
- Videreføring av vedtatte lokale planer og retningslinjer for Balsfjordskolen.

Med den stramme budsjetttrammen må Sand skole ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Organiseringen av det daglige undervisningstilbudet, spesielt med tanke på elever med særskilte behov, men også hvordan spesialundervisning, klasser og grupper organiseres for å sikre hver enkelt elev et trygt og godt skolemiljø og læringsutbytte.
- Tidlig innsats for å sikre grunnleggende ferdigheter så tidlig som mulig.

For 2022 har Sand skole følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Videre skoleutvikling for en lærende organisasjon med fokus på læringsmiljø, læring i friluft og innføring av nye læreplaner.
- Uteskole som en del av vår skolehverdag
- Deltakelse i balsfjordskolens utviklingsprosjekter med spesielt fokus rettet mot inkluderende skolemiljø
- Skole/hjem-samarbeid
- Tidlig innsats innenfor tilpasset opplæring
- Visjonen for Sand skole: *Et godt sted å være for å lære*

8.15 FELLESUTGIFTER FOR GRUNNSKOLE OG SFO.

For 2022 bevilger kommunestyret ett beløp som blir Fellesutgifter for grunnskolen og SFO netto budsjetttramme, jf. budsjettets talldel.

Rammeområdet er ikke en tjeneste enhet. Kostnader til skoleskyss for kommunens i grunnskoleelever, kjøp av skoleplass, spesialundervisning og særskilt norsk fra privatskoler/andre kommuner og fylkeskommunen, samt digitale lisenser i Balsfjordskolen, utgiftsføres budsjetttramma.

Refusjoner for eventuelle ordinære skoleplasser som dekkes av andre kommuner inntektsføres ramma. I tilfeller der elever fra andre kommuner mottar spesial-undervisning, inntektsføres slike refusjoner den enkelte skole, ettersom utgiftene til lærerressurser belastes der.

Med den stramme budsjetttrammen må det være særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Det er store utgifter knyttet til skoleskyss. Kostnader til skoleskyss er også usikkert, da elever som får innvilget skolebytte ut over nærskolen, medfører økte skysskostnader. Slike vedtak gjøres fortløpende gjennom et skoleår.
- Det er store kostnader knyttet til lovpålagt tilskudd til spesialundervisning og særskilt norskopplæring til private skoler og andre kommuner.

8.16 NORDKJOSBOTN BARNEHAGE

Budsjetttrammen skal dekke Nordkjosbotn barnehage sin virksomhet innen;

Drifte barnehagetilbud slikt at det er til det beste for brukere og ansatte, i henhold til

lovverk og andre sentrale og lokale regelverk.

Barnehagen ivaretar særskilt tilrettelagte tiltak for barn under skolealder.

Enheten har areal til 90 barn over 3 år. Pr. 1. september er det tildelt 57,8 plasser som skal fordeles på fire avdelinger. Der 31 barn er over 3 år og 16 barn er under 3 år. I tillegg er det fire barn under 3 år som får tildelt plass etter nyttår, som utgjør 9,2 plasser

Det er 13,9 årsverk fordelt på 14 ansatte, med renholder. I tillegg er det stillinger til barn som har spesialpedagogiske behov.

Enhets leder	100%
Assisterende styrer	20%
Pedagogisk-leder	600%
Assistent	600%
Ekstraressurs assistent	34,7%
Spesial pedagog	32 %
Renhold	70%

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret:

Det er barne- og personalgruppe som skal inn i ett nytt bygg, og tilpasse både drift og aktiviteter på en annen måte enn det er gjort før.

Med den stramme budsjettrammen må Nordkjosbotn barnehage ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Godt samarbeid med foreldre

Korttidsfravær, ha fokus på nærvær. Være restriktiv på vikarbruk, men yte tjenester som er i henhold til lover, sentrale- og lokale regelverk.
HMS

For 2022 har Nordkjosbotn barnehage følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Barn og personal skal organiseres slik at enheten blir utnyttet best mulig, samt at det blir forutsigbart og en god tjeneste for både barn, personal og foreldre.

Arbeide med prosjekt kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

8.17 MALANGEN BARNEHAGE

Budsjettrammen skal dekke Malangen barnehages virksomhet innen;

Malangen barnehage gir primært et barnehetstilbud til barn på Malangshalvøya.

Malangen barnehage består av avd Mestervik og Skrållan. Mestervik har en avdeling 0-3 år og en avdeling 2-6 år. Skrållan har en blandet avdeling 0-6 år. Det er 1,8 mil mellom barnehagene.

	Mestervik	Skrållan
Antall plasser	36	17
Antall barn	23	8
Utgjør antall plasser	31	13
Antall ledige plasser	5	4

Det er 12 ansatte og 10,87 årsverk

Med den stramme budsjettrammen må Malangen barnehage ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Utfordrende å få renholder til Skrållan barnehage og konsekvens vil kunne bli at barnehagen må stenge.
- Opprettholde et lavt sykefravær.

- Planlegging, samarbeids og personalmøter avholdes utenom arbeidstid noe som medfører kostnader for enheten.

-
For 2022 har Malangen barnehage følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Opprettholde et pedagogisk godt tilbud
- Fokus på et godt arbeidsmiljø og nærvær på arbeidsplassen.
- Opprettholde fokus på et inkluderende barnehagemiljø.
- Kompetanseutvikling av personalet gjennom kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis i regi av utdanningsdirektoratet.

8.18 MOAN BARNEHAGE

Budsjettrammen skal dekke Moan barnehage sin virksomhet innen:

Moan barnehage gir primært barnehagetilbud til barnefamilier i sitt lokalmiljø.

Barnehagen ivaretar også særskilt tilrettelagte tiltak for barn under skolealder.

Enheden har areal til 96 plasser fordelt på 72 barn. Pr. 01.01.22 er det tildelt 87,2 plasser fordelt på 4 avdelinger, 33 barn over 3 år og 28 under 3 år.

Pr 01.01.2022 er det 18,10 årsverk fordelt på 19 ansatte, inkl renhold, ledelse, spes.ped.

Med den stramme budsjettrammen må Moan barnehage ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

- Korttidsfravær, fokus på nærvær.
- Være restriktiv med vikarbruk, men yte tjenester som er i henhold til lover, sentrale og lokale regelverk.
- Være restriktiv i innkjøp.
- Ivareta barn med særskilte behov på en tilfredsstillende måte.
- HMS.

For 2022 har Moan barnehage følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Opprettholde et pedagogisk tilbud etter intensjonen i barnehageloven/rammeplan og gi et kvalitativt godt tilbud til barn, foresatte og ansatte.
- Fokus på et inkluderende barnehagemiljø og tilstedeværende voksne.
- Fokus på et godt arbeidsmiljø, og viktigheten av tilstedeværelse og nærvær på arbeidsplassen.
- Fokus på HMS. Ivareta barns og ansattes behov, rettigheter og plikter.
- Arbeide med psykososialt miljø for barn og personal.
- Kompetanseutvikling av personalet gjennom prosjektarbeid.

8.19 FELLESUTGIFTER FOR BARNEHAGE

For 2022 bevilger kommunestyret ett beløp som blir Fellesutgifter for barnehagens netto budsjettramme, jf. budsjettets talldel.

Rammeområdet er ikke en tjeneste enhet. Her dekkes kostnader for spesialpedagogisk hjelp for barn med bostedsadresse i Balsfjord kommune og barnehageutgifter for fosterbarn bosatt i annen kommune. Tilskudd til private barnehager i henhold forskrift om likeverdig behandling av private og kommunale barnehager, dekkes også over rammen. Samt kostnader for barn med

bostedsadresse Balsfjord kommune, men som går i privat barnehage i annen kommune. Denne kostnaden er nokså uforutsigbar.

Med den stramme budsjetttrammen må man ha særlig oppmerksomhet på antall og omfang av enkeltvedtak som fattes, samt iverksetting av styrkingstiltak etter barnehageloven.

Tilskudd til de privat barnehagene utbetales flere ganger i året etter vedtatte talledatoer og kan få konsekvenser for det budsjetterte tilskuddet til private barnehager.

8.20 OMSORGSTJENESTENE MALANGEN

For 2022 bevilger kommunestyret ett beløp som omsorgsregionen Malangens netto budsjetttramme, jfr. budsjettets talldel.

Omsorgsregionen Malangen består av Malangstun sykehjem og eldresenter, hjemmetjenesten, 6 omsorgsboliger, kjøkken, vaskeri og dagopphold.

Denne rammen skal dekke virksomhet innen pleie og omsorg til korttids- og langtidsbeboere i sykehjem og hjemmeboende som har behov for pleie og hjelp. Driftsbudsjettet inkluderer også kjøkkendrift med produksjon av mat til beboerne på institusjonen og middag til hjemmeboende.

Malangstun sykehjem og eldresenter består av fire avdelinger.

Langtidsavdelingen med plass til 8 beboere, skjermet avdeling med plass til 6 beboere, eldresentret har 10 beboere og korttidsavdelingen har plass til 6 beboere. Enheten skal gi tjenester i tråd med

gjeldende lovverk og på bakgrunn av fattet vedtak om tjeneste. Hjemmetjenesten har i gjennomsnittlig hatt ca. 70 brukere hittil i 2021, og antallet forventes økt i 2022. Brukerne har ofte flere diagnoser som krever oppfølging og behandling. Tilbudet om dagopphold til et antall på 8 personer videreføres også i 2022 og planlagt videre i økonomiplanperioden.

Enheten har til sammen 42,3 årsverk fordelt på 66 stillinger. Stillingsstørrelsene varierer fra 100 % ned til 6 %. Ansatte ved enheten er sykepleiere, hjelpepleiere, omsorgsarbeidere, kokk, assistenter og helsefagarbeidere.

Målsetningen er å gi tjenestemottakerne et kvalitativt tjenestetilbud hvor trygghet, omsorg og forsvarlig pleie er grunnleggende elementer.

Etterspørselen etter langtidsplasser har økt. Forskyvning av oppgaver fra spesialisthelsetjenesten til kommunene vises ved at pasienter utskrives tidligere fra sykehus, samt økt bruk av poliklinisk behandling og undersøkelser. Flere yngre brukere med ulike diagnoser medfører også behov for faglig oppdatering. Balsfjord kommune har inngått avtale med UNN og Tromsø kommune i f.t. oppfølging og tilrettelegging for pasienter der det er behov for samhandling og planlegging utover det ordinære.

Utfordringene for enheten ligger både på økonomiske og driftsmessige forhold. Personellressursene ved enheten er knapp sett i forhold til etterspørselens av tjenester. Det kreves kompetanse hos personale for å kunne gi brukerne et forsvarlig helsetilbud, spesielt sykepleierfaglig kompetanse er nødvendig. For å holde de økonomiske rammer må enheten ha stort fokus på økonomi og effektiv drift, men uforutsette pleieoppgaver kan oppstå. Utdanning av fagpersonell må prioriteres og legges til

rette for å være kvalifisert til å møte dagens utfordringer. Dette i form av stipend og permisjon fra arbeidsplassen.

8.21 BALSFJORD BO OG SERVICESENTER

Budsjettrammen skal dekke Balsfjord bo- og servicesenters virksomhet knyttet til institusjon, korttidsopphold og Øyeblikkelig Hjelp Døgnopphold-senger, hjemmetjenesten, hjelpemiddelservice, vaskeri og renhold, kjøkken, leiebiler og dagsenter. Med den stramme budsjettrammen må Balsfjord bo- og servicesenter ha særlig oppmerksomhet på god sykefraværsoppfølging og rekruttering av personell med kompetanse for å redusere bruk av vikarbyrå.

Mål for drift og tjenesteproduksjon i 2022 er å stabilisere driften. Det krever riktig kompetanse hos ansatte og rekruttering/tiltak for å få ned antall ledige stillinger. Ledige stillinger genererer ofte overtid. Balsfjord bo- og servicesenter skal fortsette å ta imot lærlinger, og legge til rette for ansatte som ønsker å ta utdanning/videreutdanning, og ha elever og studenter i praksis.

Balsfjord kommune har en aldrende befolkning og behovet for pleie og omsorg i hjemmet eller i omsorgsbolig og på sykehjem er fortsatt økende. Balsfjord bo- og servicesenter skal tilby avlastningsplasser for de som har særlig tyngende omsorgsoppgaver i hjemmet, korttidsplasser til de som trenger det for nødvendig helsehjelp, samt langtidsplasser.

Samhandlingsreformen, med raskere utskrivning fra sykehus for videre oppfølging i sykehjem eller hjemmetjeneste, krever evne til rask

omstilling. Behovet for sykepleierfaglig oppfølging og bruk av avansert medisinskteknisk utstyr har økt. Det er lovpålagt å ha tilgjengelig sykepleierfaglig kompetanse i institusjon hele døgnet. Det skal være fokus på hvordan alle oppgaver skal løses, på den beste måten for pasientene, deres pårørende, og de ansatte. Det ligger alltid et krav om forsvarlig drift i våre tjenester.

Enheten vil ha fokus på kvalitet i tjenestene som gis, og kravet om faglig forsvarlighet må følges både i saksbehandling og tjenesteyting. Det siste året med pågående pandemi har også utfordret tjenestene til å finne nye måter å samarbeide på, og avse personell for å løse felles oppgaver. Her må alle bidra.

8.22 BOLIGTJENESTEN FUNKSJONSHEMMEDE

Enheten består av tre avdelinger hvor det på hvert sted er samlokaliserte leiligheter for voksne: Midttun, Kirkeveien og Roffa. Barnebolig og kommunal avlastning er også organisert under enheten underlagt Roffa. Her gis det i dag tilbud gitt etter helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 3, §3-2 6-d avlastningstiltak.

Midttun har 15 leiligheter og har 15,66 årsverk i dag, men det er lagt inn for godkjenning 5 årsverk til, grunnet ressurskrevende tjenester.

Kirkeveien bofelleskap har 4 leiligheter og har 11,40 årsverk.

Roffa består av 2 kommunale bygg og 5 privateide leiligheter. Det er totalt 18,56 årsverk inkl avlastningen og tidligere barnebolig - nå ung voksen. Alle boligen gir døgnkontinuerlig bistand til beboerne

og flere med ressurskrevende tjenester med 1:1 Bemanning.

Totalt i bolig tjenesten er det 45,64 årsverk.

For år 2022 bevilger kommunestyret ett beløp som blir Boligtjenesten funksjonshemmedes netto budsjetttramme, jfr. budsjettets talldel.

Rammen skal dekke enhetens virksomhet innen personlig hjelp og praktisk bistand for voksne personer med funksjonshemming, og avlastning til familier med funksjonshemmede barn med store omsorgs og hjelpebehov. Beboere mottar heldøgns omsorgstilbud fra enheten, og det gis også botilbud av mer fast karakter ved avlastningen. Lovhjemmel for driften er Helse – og omsorgstjenesteloven med tilhørende forskrifter og rundskriv.

Enheten vil ha særlig oppmerksomhet på å ivareta de tjenester og det ansvar en har i forhold til gjeldende lover, og samtidig ivareta personalets behov for et godt fag- og arbeidsmiljø. Likeledes å kunne gi et forsvarlig avlastningstilbud gjennom hele året til familier med funksjonshemmede barn.

For 2022 - 2025 vil bolig tjenesten fortsette og ha fokus på utvikling. Hvordan vi, med de ressurser vi har, kan jobbe smartere for å løse de lovpålagte oppgaver på en god måte. Vi vil fortsette utvikling av kompetanse, ha riktig kompetanse på riktig sted, våre brukere skal være i sentrum og tjenestene vi gir skal være av god kvalitet. Vi ønsker å utvikle bruk av velferdsteknologi hvor hensikten er å øke eller ivareta kvaliteten på tilbudet som gis. Vi ønsker ha stabile ansatte for å gi gode tjenester til brukerne. Vi ønsker å få stabilitet og fastansettelser i vakante stillinger.

8.23 HJEMMETJENESTEN NORDKJOSBOTN OG LAKSVATN

Budsjetttrammen skal dekke virksomhet innen hjemmesykepleie og praktisk bistand. Tjenesten gis i hovedsak til brukergruppen eldre, men også til yngre med pleie- og omsorgsbehov.

Enheten gir tjenester til brukere i Kvienskogen omsorgsboliger, og ved Laksvatn eldresenter, og til brukere i egne hjem.

I hjemmetjenesten er det 19,26 årsverk fordelt på 28 ansatte. I enheten arbeider sykepleiere, vernepleier, helsefagarbeidere, assistenter, hjemmehjelper og renholder.

Med den stramme budsjetttrammen må enheten ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

At den tjeneste som gis er faglig forsvarlig og i samsvar med brukers behov for hjelp.

Videre er det fortsatt fokus på at det utøves en saksbehandling i forhold til søknader om tjenester, som resulterer i riktig hjelp i forhold til det bruker har krav på etter Lov om Helse og omsorgstjenester. Tildeling av tjenester skal skje på grunnlag av behov for tjenester, også med tanke på brukere i ytterkant av distriktet.

Med tanke på økende antall brukere i forhold til demografi, og sykehusets utskrivningspraksis, så stiller dette store krav til kompetanse hos ansatte og påvirker behov for økte tjenester. Spesielt med tanke på sykepleierkompetanse.

For 2022 har enheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Å oppretthold et faglig forsvarlig tjenestetilbud til brukerne, uti fra helse og omsorgstjenesteloven. Dette gjelder med tanke på omfang, kvalitet av tjenesten og uavhengig av hvor bruker bor.

Med tanke på kravene som stilles til tjenesten vil en målsetning for 2022 være å legge til rette for fortsatt opplæring og videreutvikling av kompetanse hos ansatte. Videre vil det være fokus på nærvær og trivsel på arbeidsplassen.

Videre vil rekruttering av fagpersonell til enheten være av stor betydning.

8.24 FELLESUTGIFTER HELSE OG OMSORG

Rammen skal dekke;

- Kjøp av omsorgstjenester for enkeltbruker av Målselv kommune.
- Kjøp av omsorgstjenester fra privat tjenesteleverandør.

Budsjettet er korrigert for følgende:

- Budsjettpost for kjøp av tjenester fra andre er prisjustert, samtidig som nye forutsetninger for tilskudd ressurskrevende tjenester er hensyntatt.
- Det er (som budsjetttiltak) lagt inn 40% stilling frivillighetskoordinator iht. ksak 028/21.
- Det er lagt inn andel (kr 34 000) til interkommunal sekretariatsfunksjon for helsefelleskap Troms og Ofoten iht. ksak 094/21.

8.25 NAV – SOSIAL IKS

Budsjettrammen skal dekke NAV Balsfjord-Storfjord sin virksomhet etter lov om

sosiale tjenester. Loven omfatter forebyggende virksomhet, § 17 opplysning, råd og veiledning, økonomisk stønad, midlertidig botilbud, individuell plan og kvalifiseringsprogram. De sosiale tjenestene i NAV skal bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktiv deltakelse i samfunnet. Det legges særskilt vekt på å kartlegge og ivareta barn og unges behov.

I budsjettrammen er det forutsatt at følgende tiltak gjennomføres i budsjettåret:

Med den stramme budsjettrammen må NAV Balsfjord-Storfjord ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Styrke internkontrollen for å sikre at brukere er registrert på rett distrikt. Distriktene er førende på hvilken kommune som tar kostnadene.

Tidlig avklaring om mottakere av økonomisk sosialhjelp kan ha rett til statlige ytelser

Sikre at det alltid søkes refusjon dersom brukere har rett til statlige ytelser samtidig som de mottar økonomisk sosialhjelp

Fortsatt ha beslutter-funksjon i kontoret for å kontrollere og kvalitetssikre vedtak

For 2022 har NAV Balsfjord-Storfjord følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Fortsatt sikre god og riktig tjenesteyting til innbyggerne i Balsfjord kommune

Øke andelen deltakere i Kvalifiseringsprogrammet (KVP). KVP gir økt mulighet for arbeid og inntektssikring i form av ordinær lønn.

Fortsatt styrke barneperspektivet. Alle saksbehandlere/veiledere skal

gjennomføre kompetansehevede tiltak på området.

8.26 HELSE- OG FAMILIEENHET

Budsjettrammen skal dekke Helse- og familieenhetens virksomhet innen;

Legetjenesten og miljørettet helsevern, interkommunal legevakt (Storfjord kommune), Ergo- Fysioterapitjenesten, inkl frisklivsentral, Helsestasjon og skolehelsetjenesten, Koordinerende enhet, Psykisk helse og rusfaglig arbeid, Aktivitetssenter og aktivitetstilbud til ungdom, samt Barnevernstjenesten (omtales på eget ansvar).

Tjenestene skal utøve helsefaglig arbeid til befolkningen innenfor et bredt spekter: forebyggende arbeid, medisinsk faglig utredning og behandling, rehabilitering og habilitering med arbeidsrettet aktivitetstilbud, helsehjelp og praktisk bistand innen psykisk helse, rus og funksjonshemmede, koordinering av sammensatte tjenester, saksbehandling og enkeltvedtak. Tjenestene er hjemlet i Lov om Helse og omsorgstjenester i kommunen, og ansvarsområdet er hele kommunen.

Oversikt stillinger, totalt 48,77 stillinger.

Fagteneste	Årsverk	Merknad
Felles helse	3,00	Enhetsleder, kommunepsykolog, IKT
Koord. enhet	7,00	Saksbehandler, sekretær, BPA,
Akt.senter inkl ungdom	4,49	Inkl. renholder
Rus og psykisk helse	14,62	Inkl. Petersborgveien boliger
Legetjenesten/ legevakt	9,67	Inkl. kommunale legeressurser og kommuneoverlege
Helsestasjon/ skolehelse	5,20	
Ergo-fysio	4,80	

Koordinerende enhet ivaretar saksbehandling og tiltak som privat avlastning, støttekontakt/fritidsassistent,

brukerstyrt personlig assistent (BPA), miljøarbeid og helsehjelp i hjemmet, omsorgstønad, transporttjenestekort, ledsagerbevis, parkeringskort for personer med funksjonsnedsettelse.

Koordinerende enhet er også adresse for rehabilitering, habilitering, samt koordinerer team, gir opplæring og veileder i lovpålagte individuelle planer.

Aktivitetssenter har fokus på tilrettelagte arbeids-, aktivitets-, og sosiale tiltak via Sandbukta aktivitetssenter, ungdomstilbud, samt fritidstiltak for personer med tilrettelagte behov pga helse- eller funksjonsnedsettelse.

Rus og psykisk helse ivaretar samtaler, behandling og helsehjelp.

Fagtenesten ivaretar og koordinerer psykososial oppfølging ved akutte hendelser og kriser, dette i samarbeid med andre fagtenester i helse-omsorg.

Ambulante tjenester/miljøarbeid til brukere med store hjelpe- og omsorgsbehov, inklusive heldøgntjenester i Petersborgveien bofelleskap.

Legetjenesten utøver medisinsk utredning og behandling ved legekantor og interkommunal legevakt, bidrar til å fremme folkehelse og trivsel, behandle sykdom og skade. Nødnett helse inkluderer legevaktstelefon i samarbeid med Tromsø kommune.

Kommuneoverlegens hovedoppgaver er medisinsk faglig rådgiving, miljørettet helsevern og smittevern.

Helsestasjon utøver forebyggende arbeid og oppfølging av svangerskapsomsorg, sped- og småbarnskonsultasjoner, ungdomsoppfølging, familiearbeid, samt flyktninghelsetjeneste og vaksinasjoner mot sesonginfluensa. Skolehelsetjenesten følger opp elever/familier.

Kommunepsykologens fokus er

forebyggende arbeid og behandlende oppfølging av barn og unge, samt familier.

Ergo- og fysioterapitjeneste driver behandling, rehabilitering og habilitering, hjelpemiddelformidling, kartlegging bolig og bilsaker, samt drift av frisklivsentral.

Med den stramme budsjetttrammen må Helse- og familieenheten ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Det er lite handlingsrom for nye brukere med store hjelpebehov, som behov for heldøgnstilbud og boliger. Det omfatter også enkeltbrukere med behov for tjenester fra flere lovverk, som barnevern, opplæring osv. Det er brukere som har særlige utfordringer som utløser større tiltak. Rusfaglig jobbes det med utvikling av ettervern (prosjektmidler). Det er begrenset kjøp av tiltak innen grønn omsorg for arbeid og aktivitet. Det er utfordrende å rekruttere viktige lovpålagte helseprofesjoner, som kommunepsykolog, kommuneoverlege og helsesykepleiere.

For 2022 har Helse- og familieenheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Ivareta og videreføre helsehjelp med tjenester som kvalitative gode tiltak og forsvarlige tjenester til befolkningen. Bidra med forebyggende helsearbeid og trivsel for best mulig helse og bolyst i kommunen. Arbeide for funksjonelle tverrfaglige team for koordinering og samarbeid. Team for rehabilitering og habilitering, saksbehandlingsteam for komplekse tjenester og sammensatte behov, team for barn, unge og familie, og boligsosialt team relatert til utleie og tilbud i kommunale boliger. Samhandling og samarbeid med spesialisthelsetjenestene, NAV, politi, PPT, skoler og barnehager er viktig for helhetlige tiltak og gode tjenesteforløp.

Rekruttere helsepersonell til utfordrende og spennende fagmiljø i fremtiden. Tilstedeværelse på jobb og trivselstiltak er nødvendig for reduksjon av sykefravær.

8.27 BARNEVERNSTJENESTEN

Budsjetttrammen skal dekke Barneverntjenestens virksomhet innen;

Hovedoppgaven er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. I tillegg skal barnevernet bidra til at barn og unge får trygge oppvekstkår.

Barneverntjenestens ansvar og arbeid omfatter råd og veiledning til foreldre og barn som er i en vanskelig situasjon, samt gi hjelpe- og støttetiltak i hjemmet. Ivareta barn som har behov for et omsorgstilbud utenfor hjemmet, og samarbeide med andre offentlige instanser for å ivareta barn og unges interesser.

Barneverntjenesten har også et lovmessig ansvar å drive forebyggende arbeid og sørge for å iverksette tiltak tidlig slik at varige problemer unngås.

Tjenesten har seks årsverk hvorav tre er opprettet på bakgrunn av øremerkede midler over statsbudsjettet, disse integreres i eget budsjett i 2022. Fra 2019 har barneverntjenesten akuttberedskap tilgjengelig for å oppfylle forsvarelighetskravet i barnevernlovens § 1-4, en tjeneste som kjøpes av Tromsø kommune.

Med den stramme budsjetttrammen må Barneverntjenesten ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Barneverntjenesten har et antall alvorlige meldte bekymrings saker, hvor det er

sammensatt problematikk og det forebyggende arbeidet er særdeles viktig. Mer fokus på forebyggende arbeid i samarbeid med andre tjenester innen helse og oppvekst og tidlig innsats med tiltak. Den nye reformen medfører at barneverntjenesten ikke lenger kan motta veiledninger i samme grad fra BUF-dir.

For 2022 har Barneverntjenesten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Informere kommunens innbyggere og interne samarbeidspartnere om hvordan barneverntjenesten jobber, samt delta i tverrfaglig samarbeid med tjenester som arbeider med barn og unge og familie. Tjenesten har fokus på rutiner som forbedrer faglig arbeid og oppfølging i henhold til lovkrav, samt styrke arbeid som tilsyn med barn og unge i fosterhjem. Barneverntjenesten må ha fokus på forebyggende arbeid, samt fortsatt kompetansehevende tiltak hos ansatte. Dette må sees i sammenheng med den nye oppvekstreformen som trer i kraft fra 2022. Fokus på trivselstiltak og tilstedeværelse på jobb for å redusere sykefravær.

8.28 FLYKTNINGER

Kommunestyret vedtok i sak 24/19 organisering av Flyktningetjenesten, Voksenopplæringa, biblioteket og kulturskolen under felles enhetsleder.

Som følge av den særegne økonomi med finansiering gjennom integreringstilskudd er Flyktningetjenesten opprettholdt som eget rammeområde.

Budsjettrammen skal dekke tjenestens virksomhet innen; sikre deltakerne de obligatoriske og tilpassede elementene i introduksjonsprogrammet, bosetting og integrering. Tjenesten skal i 2022 gi tilbud

til flyktninger som er bosatt de siste 3 årene, forberede og følge opp bosetting i tråd med vedtak for videre bosetting. Den viktigste lovpålagte oppgaven er å utarbeide kvalifiseringsløp for alle deltakerne over 18 år i samarbeid med deltakerne selv. Tjenestetilbudet er bistand og hjelp med samtlige praktiske gjøremål ved bosetting, herunder å bidra og legge til rette for å etablere gode tverrfaglige samarbeidsformer. I og med at kommunen har bosatt mange barn og unge, er skole, barnehage og ulike helsetjenester viktige samarbeidspartner. Dette i tillegg til NAV.

Budsjettet er 50 % miljøarbeiderstilling, 50 % flyktningkonsulentstilling, 100% fagleder flyktningetjeneste, samt en dekning på 20 % stilling til helsesøster samt 50% integreringsstilling i NAV. Det er som tiltak foreslått økning 50% stilling som flyktningkonsulent.

Sannsynligvis vil kommunen få en anmodning fra staten om å bosette et bestemt antall nye flyktninger i 2022. Denne forventes å komme på slutten av 2021. Det forventes at kommunestyret skal ta stilling til anmodningen. Det vil derfor fremlegges sak til kommunestyret snarest mulig etter at anmodningen er kommet.

Flyktningetjenesten har samme mål for 2022 som enheten Kultur og Integrering.

8.29 KULTUR OG INTEGRERING

Kommunestyret vedtok i sak 24/19 organisering av Flyktningetjenesten, Voksenopplæringa, biblioteket og kulturskolen under felles enhetsleder. Flyktningetjenesten er beholdt som eget rammeområde (se eget kapittel), de øvrige er slått sammen.

Budsjettrammen skal dekke enhetens virksomhet innen bibliotek, kulturskole og voksenopplæring:

Utlån og forvaltning av bøker og medier. Undervisning av barn og voksne innen kultur. Grunnskoleopplæring, spesialundervisning og introduksjonskurs for voksne i kommunen. Gjennomføre arrangementer i samarbeid eller alene.

Rammeområdet har 11,8 årsverk.

Med den stramme budsjettrammen må enheten ha særlig oppmerksomhet på å opprettholde tilbudet og samtidig prøve å øke kvaliteten uten at det medfører overforbruk. Dette gjelder både utlåns- og besøkstall, elevmasse og aktiviteter.

For 2022 har enheten følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

- Overordnet: å drive i samsvar med gjeldende lover.
- Videreføre eksisterende tilbud og aktivitetsnivå og se på mulighetene for å utvide innenfor felles rammer.
- Samarbeidsavtale med aktuelle samarbeidsparter internt og eksternt og andre aktuelle instanser.
- Arbeide med å utvikle potensialet, strukturen og samarbeidet i ny enhet, inkludert også flyktningstjenesten.
- Arbeide med kompetanseheving av hele personalet.

8.30 BYGGFORVALTNING

Budsjettrammen skal dekke Byggforvaltningens virksomhet innen;

Drift og vedlikehold av kommunens bygg. Dette inkluderer helsebygg, skoler, omsorgsbygg, utleiebygg og boliger til forskjellige formål. Både eide og leide. I tillegg ligger drift av Moan folkebad på enheten.

Enheten har totalt 10,83 årsverk.

Kommunale avgifter, strøm, alarmsystemer og forsikring. Lønn og andre utgifter for vaktmestertjeneste og vedlikeholdskostnader for bygg er noen av de utgiftene som rammen skal dekke.

Med den stramme budsjettrammen må Byggforvaltningen ha særlig oppmerksomhet på følgende områder:

Energisparetiltak, forebyggende vedlikehold og gode innkjøpsrutiner for å ha minst mulig uforutsette kostnader, og gjøre de beste innkjøpene.

Utnyttelse av utleieobjekter. Inngåelse og oppfølging av kontraktarbeider og rammeavtaler.

For 2022 har Byggforvaltningen følgende mål for sin drift og tjenesteproduksjon:

Byggforvaltningen sliter med lange etterslep på vedlikehold, og dette medfører blant annet inntektstap på utleie. I tillegg blir bygg kondemnert når de egentlig burde være beboelig i lang tid videre. Det vurderes fortsatt salg av enkelte tomter og bygg som kommunen ikke har bruk for lengre. Midler fra slike salg er kapitalinntekt og kan kun benyttes til nye investeringsformål.

Det foreligger en bygg- og eiendomsstrategi som skal rulleres hvert år, og nye tiltak beskrives og tas med videre der.

9 OVERSIKT OVER NEDTREKK 2,1 MILL I 2022 OG 13,3 MILL PR ÅR I 2023-2025

Innsparingskrav på kr 2,1 mill i 2022 er fordelt likt med utgangspunkt nettorammer slik de var vår budsjettering av innsparingsmålet, jfr kolonne A. Deretter er det lagt til grunn nedtrekk på 2,0% med effekt i 3 mnd, dvs, omregnet med 3/12-delseffekt til 0,5%-poeng for 2022.

Rammeområder budsjettert med netto inntekt (ramme 15 og 66) er holdt utenfor.

Innsparingskrav pr ramme for 2022 fremgår av kolonne E, og nettoramme etter innsparingskravet fremgår av kolonne I. Denne kolonnen samsvarer med bevilgning pr rammeområde i kapittel 1.2.

For årene 2023-2025 er innsparingskravet på kr 13,3 mill. Metoden er i prinsipp som beskrevet ovenfor. For disse årene samsvarer kolonne J-L med bevilgning pr rammeområde i kapittel 1.2.

Rammeområde	Utgangspunkt (før innsparingskrav)				Innsparingskrav 2022		Innsparingskrav pr år 2023-25		Nettorammer ETTER innsparingskrav			
	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	beløp: -2 060	prosent -0,5 %	beløp: -13 250	prosent -3,2 %	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
	A	B	C	D	E	F=E/A	G	H=G/B	I=A-E	J=B-G	K=C-G	L=D-G
1 Politisk Styrings-/folkev.organer	3 190	3 571	3 190	3 571	-16	-0,5 %	-115	-3,2 %	3 174	3 456	3 075	3 456
11 Rådmannen m stab	5 322	5 322	5 322	5 322	-27	-0,5 %	-171	-3,2 %	5 295	5 151	5 151	5 151
12 Økonomienhet	6 507	6 765	6 765	6 765	-32	-0,5 %	-218	-3,2 %	6 475	6 547	6 547	6 547
13 Personalenhet	14 295	14 948	14 948	14 948	-71	-0,5 %	-481	-3,2 %	14 224	14 467	14 467	14 467
14 Plan og forvaltning	1 830	1 339	1 998	1 998	-9	-0,5 %	-43	-3,2 %	1 821	1 296	1 955	1 955
15 Havn	-473	-473	-473	-473	0	0,0 %	0	0,0 %	-473	-473	-473	-473
16 Brann og redning	5 652	5 652	5 652	5 652	-28	-0,5 %	-182	-3,2 %	5 624	5 470	5 470	5 470
17 Landbruk	2 312	2 312	2 312	2 312	-12	-0,5 %	-74	-3,2 %	2 300	2 238	2 238	2 238
18 Næringsarbeide	0	823	823	823	0	0,0 %	-26	-3,2 %	0	797	797	797
19 Fellesutgifter sentraladm	21 798	21 566	21 566	21 566	-110	-0,5 %	-696	-3,2 %	21 688	20 870	20 870	20 870
20 Laksvatn Oppvekstsenter	12 333	12 231	12 333	12 231	-61	-0,5 %	-393	-3,2 %	12 272	11 838	11 940	11 838
21 Nordkjosbotn skole og SFO	18 962	18 968	18 966	18 962	-94	-0,5 %	-610	-3,2 %	18 868	18 358	18 356	18 352
22 Storsteinnes skole, SFO	29 586	29 459	29 477	29 482	-147	-0,5 %	-948	-3,2 %	29 439	28 511	28 529	28 534
23 Sand skole	13 641	13 634	13 633	13 637	-68	-0,5 %	-439	-3,2 %	13 573	13 195	13 194	13 198
29 Fellesutg. skole, SFO og voksenop	9 536	9 536	9 536	9 536	-47	-0,5 %	-307	-3,2 %	9 489	9 229	9 229	9 229
32 Nordkjosbotn barnehage	6 938	6 938	6 938	6 938	-35	-0,5 %	-223	-3,2 %	6 903	6 715	6 715	6 715
36 Malangen barnehage	5 797	5 797	5 797	5 797	-29	-0,5 %	-186	-3,2 %	5 768	5 611	5 611	5 611
37 Moan barnehage	8 925	9 146	9 146	9 146	-44	-0,5 %	-294	-3,2 %	8 881	8 852	8 852	8 852
39 Fellesutgifter barnehager	12 717	12 717	12 717	12 717	-63	-0,5 %	-409	-3,2 %	12 654	12 308	12 308	12 308
50 Omsorgstjen Malangen	28 771	28 786	28 771	28 771	-143	-0,5 %	-926	-3,2 %	28 628	27 860	27 845	27 845
51 Balsfjord bo- og servicesenter	59 254	59 220	59 220	59 220	-295	-0,5 %	-1905	-3,2 %	58 959	57 315	57 315	57 315
52 Boligtjenesten funksjonshemmed	31 842	31 842	31 842	31 842	-159	-0,5 %	-1024	-3,2 %	31 683	30 818	30 818	30 818
53 Hj tjes Nordkjosb/ Laksvatn	14 913	14 363	14 363	14 363	-74	-0,5 %	-462	-3,2 %	14 839	13 901	13 901	13 901
53 Felles helse og omsorg	5 949	5 949	5 949	5 949	-30	-0,5 %	-191	-3,2 %	5 919	5 758	5 758	5 758
65 Barnevern	14 079	14 079	14 513	14 513	-70	-0,5 %	-453	-3,2 %	14 009	13 626	14 060	14 060
66 Flyktninger	-254	-254	-254	-254	0	0,0 %	0	0,0 %	-254	-254	-254	-254
67 NAV Sosial iks	7 401	7 401	7 401	7 401	-37	-0,5 %	-238	-3,2 %	7 364	7 163	7 163	7 163
68 Helse og familieenhet	44 079	43 127	42 006	41 715	-219	-0,5 %	-1388	-3,2 %	43 860	41 739	40 618	40 327
73 Kultur og integreringsenhet	6 956	6 956	6 956	6 956	-35	-0,5 %	-224	-3,2 %	6 921	6 732	6 732	6 732
79 Veg	12 343	12 043	12 043	11 993	-61	-0,5 %	-387	-3,2 %	12 282	11 656	11 656	11 606
80 Byggeforvaltning	8 757	7 407	7 407	7 387	-44	-0,5 %	-238	-3,2 %	8 713	7 169	7 169	7 149
Sum	412 959	411 168	410 863	410 783	-2 060	-0,5 %	-13 250	-3,2 %	410 899	397 918	397 613	397 533